

Marit Kruus

Elamu ajalooline ülevaade, tehnilise seisundi analüüs ning säilitamise ettepanekud

Tähe 39/Lootuse pst 107, Tallinn

2024

EESTI KUNSTIAKADEEMIA
Kultuuri teaduskond
Muinsuskaitse ja konserveerimise osakond

Marit Kruus

**Elamu ajalooline ülevaade, tehnilise seisundi analüüs ning säilitamise
ettepanekud**

Tähe 39/Lootuse pst 107, Tallinn

2023-2024 õppeaasta
Arhitektuuri konserveerimise ja restaureerimise täiendkoolituse lõputöö

Tallinn, 2024

Sisukord

Sissejuhatus	5
1. Ajalooline ülevaade	7
1.1. Piirkonna ajalooline kujunemine.....	7
1.2. Projekti arhitektist	10
2. Kinnistu kujunemine ja objekti ehituslugu	11
2.1. Hilisemad ümberehitused	20
3. Hoone materjalikasutuse ja tehnilise seisukorra kirjeldus	23
3.1. Vundament ja trepid	23
3.2. Välisseinad.....	27
3.3. Aknad.....	29
3.4. Uksed	33
3.5. Katusekate ja vahelagi	36
3.6. Põrandad	36
3.7. Laed	37
3.8. Trepp.....	40
4. Väärtused	42
4.1. Väärtused plaanil.....	43
5. Säilitamise ettepanekud	44
Kokkuvõte	46
Kasutatud kirjandus ja teised allikmaterjalid	47
Lisad	49
Lisa 1: Originaal projekti ära kirja esikaas.....	49
Lisa 2: Originaal projekti ära kiri asendiplaan.	50
Lisa 3: Originaal projekti ära kiri keldri- ja esimese korruse plaan.....	51
Lisa 4: Originaal projekti ära kiri hoone eestvaade ja 2. korruse plaan.....	52
Lisa 5: Originaal projekti ära kiri hoone külgvaade ja lõiked.....	53
Lisa 6: Teateleht registreeritava majavalduse kohta 1949.	54
Lisa 7: Teatis nr.1582 hoonete ja ehitiste kuuluvuse ja maksumuste kohta 1970.....	55

Lisa 8: Asendiplaan 1962.....	56
Lisa 9: Vähendatud krundiplaan.....	57
Lisa 10: Avaldus elamukrundi vähendamine ja juurdelõike andmine 1984.....	58
Lisa 11: Avaldus elamukrundi vähendamine ja juurdelõike andmine 1984.....	59
Lisa 12: Elamukrundi vähendamine ja juurdelõike andmine 1984.....	60
Lisa 13: Garaaž-majandushoone projekt Tähe39/Lootuse pst.107, Tallinn 1986.....	61
Lisa 14: ümbruskonnas olevad sama ajastu ja sarnased projektid. Lootuse pst. 117, Tallinn arhitekt Edgar-Johann Velbri.....	62
Lisa 15: arhitekti Elmar Lohk sama ajastu projekt Maasika tn 4/6, Tallinn, kaksik elamu 1931-1932.....	63

Sissejuhatus

Elamu asub Tallinna linnas Nõmme linnaosas Tähe 39 ja Lootuse pst. 107 tänava nurgal. Kinnistu suurus 1 654m² 2024. aasta andmetel, kinnistu koosneb Maa sihtotstarve 100% elamumaa.

Kinnistul asuvad üks kahekorruseline elamu koos majandushoonega, garaaž-abihoone ja bassein.

1. Krundi aerofoto Maa-ameti kaardirakendusest 2024. Elamu koos majandus- ja garaažihoonega

2008. aastal teostatud Nõmme linnaosa inventeerimise käigus on Tähe tn 39 elamu hinnatud linnaehtuslikult ja arhitektuuriajalooliselt väga väärtuslikuks. Väga väärtuslik hoone on piirkonna, ajastu, stiili, arhitekti loomingu või ehitise tüübi silmapaistev näide. On säilinud valdavalt algupärasena (autentselt) nii mahult kui ka vormikeelelt või on väärtustatud hilisema(te) ümberehitamis(t)ega.

Töö eesmärgiks on püüda välja selgitada hoone algupärased detailid, maht ja kujunemise ajalugu kuni tänapäevani. Ja koostada selle põhjal detailide säilitamise ettepanekud ning kirjata soovitud uutele vajalikele elementidele, töödele ümberehituseks, parendamiseks, remontimiseks et ka edaspidi säilitada algupärasust.

2. Maa-ameti kaardirakendus asukohaplaan Tähe 39/Lootuse pst. 107, Tallinn 2024.

1. Ajalooline ülevaade

1.1. Piirkonna ajalooline kujunemine

Kuni 19. saj keskpaigani oli Nõmme peaaegu asustamata. Hõreda männimetsaga kaetud ala mida läbisid Viljandi- ja Pärnu- suunalised teed ning metsatee Saku mõisani.

Aastatel 1821-1919. kuulusid Nõmme alad Jälgimäe mõisale, mille omanik oli Glehnide perekond. 1886. aastal ehitas Nikolai von Glehn endale Mustamäe nõlvale Hohenhaupti lossi (Glehni loss), jättes Jälgimäe mõisa kõrvalmõisaks.

1870. aastateks valminud Paldiski-Tallinna- Gattšina raudteeliin ahvatles paljusid suvitajaid otsima uusi väljasõidukohti. Nii jõuti Mustamäe nõlvadele, mida hüüti sinisteks mägedeks. Uus suvituskohd osutus tallinlaste seas populaarseks. 1874. aastaks rajati Nõmme kõrtsi lähedale raudteepeatas Nõmme.

Tänu regulaarsele raudteeühendusele hakkas Nikolai von Glehn välja rentima Raudtee ümbruses olevaid krunte jõukamatele baltisakslastele, vaesem rahvas sai maad põhja poole raudteed. Esimeseks rentnikuks oli Tallinna kooliõpetaja Johan Pihelmann, kes asus sinna elama 1873. aastal.

1880. aastal eraldati Nõmme Jälgimäe mõisast ning liideti Saue vallaga. Uus olukord andis võimaluse Glehnil peale rendile andmise oma valdusi ka müüa. Muutus oli ajendatud Balti eraseadusest, mis keelas rüütlimõisa maade tükeldamise ja ehituskruunkideks müümise. Seaduse muudatuse kinnitas keiser Aleksander II isiklikult. Nikolai von Glehnil oli aga kindel soov rajada enda maa-aladele linn ja toetada Nõmme piirkonna kasvu, seetõttu pakkus ta tihti krundi ostjatele väiksema sissemaksu võimalust.

1893. aastal oli Nõmmel 50 maja, sajandivahetuseks oli majade arv kasvanud 300-ni. Tollal polnud Nõmmel tänavaid, majadel oli terve Nõmme ulatuses ühine numeratsioon. Püsielanikkonna tekkimisega kujunesid Nõmmel välja eri piirkonnad. Raudteest põhja pool ehk Vana-Nõmmel (Pärnu mnt, Idakaare ja Glehni tn ümbruses) elasid peamiselt rikkad eestlased ja kadakasakslased. Lõuna pool raudteed ehk Uus-Nõmmel (Valdeku, Rohelise, Õie ja Mai tn piirkond) sakslased. Põhjakaare ja Harku tn ümbruses elas lihtrahvas ja seda piirkonda kutsuti Kanakülaks.

1900. aastal avati kaheklassiline algkool. 1908. aastal asutati Nõmme Heakorra Selts, mille eestvõttel hakati planeerima tänavavõrku ja nimetama tänavaid. Samal aastal sai Nõmme turupidamise õigused. 1910. aastal avati apteek, hakkas ilmuma ajaleht ning asutati Nõmme Vabatahtlik Tuletõrje Selts.

1917. aastal sai Nõmme alevi õigused ja hakati nõudma hoonete ehitusprojektide kooskõlastamist. 1920. aastate keskel oli alevi elanike arv umbes 10 000, elumaju 1300. 1919. aastal võeti alevis kasutusele elekter. 1923. aastal laienes Nõmme alev Pääskülla. 1924. aastal valmis 11,2km pikkune elektrifitseeritud Tallinna–Pääsküla raudteelõik, rajati uued peatused Kivimäe ja Rahumäe.

1926. aastal võetakse vastu Nõmme ehitusmäärus millega jagati alev kolmeks piirkonnaks, kus kehtestati erinevad majade miinimumsuurused: I rajoonis põhipinnaga mitte alla 72m², II rajoonis mitte vähem kui 54m² ja III rajoonis minimaalselt 27m². I ja II rajoonis ei võinud majade kõrgus maapinnast kuni katuseharjani olla vähem kui 7,35m. Keelatud oli õle-, roo- ja pilpakatused, viimaseid peeti agulikkuse tunnuseks. Lisaks ehitusmäärusele hakati nõudma ka suuremat tähelepanu aedade kujundamisele. Peanõudena aedadele loetleti kruntide miinimumsuuruse sätestamist, aias osalise männimetsa säilitamist, hoidumist liiga suure maa võtmisest maja alla, tänavatepoolse aia jätmist iluaiaks, ilupuudena igiroheliste puuliikide eelistamist. Kühnerti-Natuse plaani järgi pidi Nõmme linna keskkohaks saama Hiiu. Hiiu raudteejaamast pidi saama Nõmme teine peatänav lisaks sirgeks laiaks sihiks kujundatud Vabaduse puiesteele.¹

Nõmmest sai 1927. aastal iseseisev linn koos linnaõigustega, mille omavalitsus oli allutanud Harju maavalitsusele. Nõmme linnaga liideti Pääsküla, Hiiu ja Kivimäe. Nõmme arenes jõudsasti.

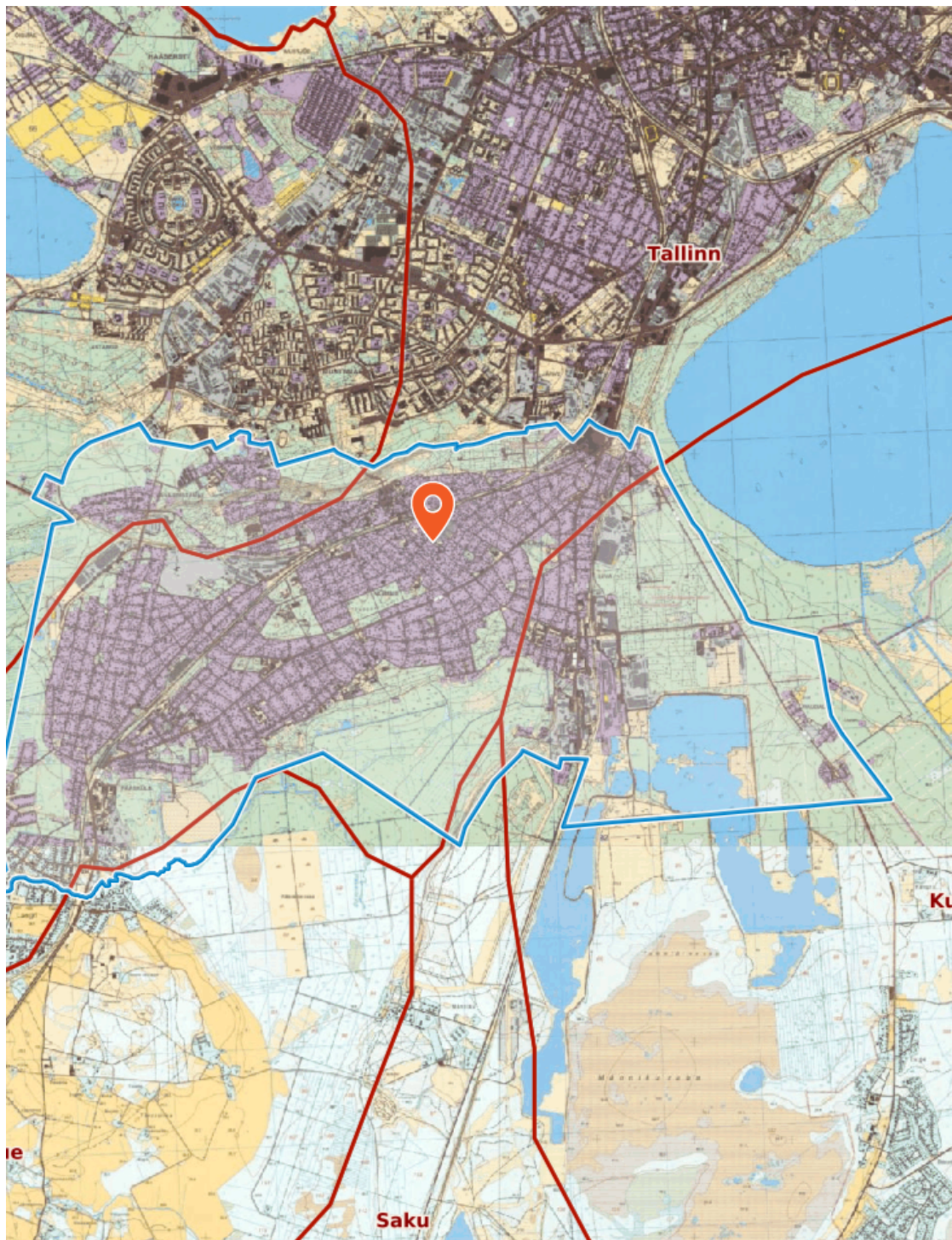
1940. aastal Johannes Varese valitsuse otsusega likvideeriti Nõmme linn kui iseseisev omavalitsusüksus ja liideti Tallinna linnaosaks.²

¹ Eesti Kunstiakadeemia ja autorid. Eesti Linnaehituse ajalugu. Printon 2024, lk 90-92

² <https://et.wikipedia.org/wiki/Nõmme>

Mõõtkava: 1:50000

X = 6588581, Y = 544634

X = 6575923, Y = 534954

Leht 1/2

X-GIS2. Maa-amet. Kõik õigused kaitstud.

3. Nõmme linnaosa, haldusjaotus 1922. Maa-ameti kaardirakendus, ajaloolised kaardid 2024.

1.2. Projekti arhitektist

Tähe tn 39/ Lootuse pst.107 hoone projekti valminud 1931. autoriks on arhitekt Elmar Lohk.

4. Elmar Lohk (1901-1963), foto Vikipeedia

Elmar Lohk sündis Vladivostokis, töötas mõnda aega Shanghais ning läks seejärel Saksamaale arhitektuuri õppima.³ Tema projekteeritud hoonetest on tuntumad Tallinnas EEKS-maja (Vabaduse väljak 10) ja hotell Palace Vabaduse väljakul, Tõnismäe polikliinik, Kadrioru staadioni tribüün ning Tartus Kaitseliidu hoone. Tema loomingut iseloomustab erinevaid stiilielemente ühendav esinduslikkusetootlus, kuid ka lähtumine kohast, ajast ja tellijast. Lohku võib nimetada kontekstuaalseks eklektikuks, kes tabas üllatavalt hästi koha omapära.

Elmar Lohk õppis arhitektiks Danzigis (nüüd Gdansk) tehnikaülikoolis 1921.-1925. ning alates 1928. aastast oli Tallinna linnaehituse arhitekt.

1943. aastal siirdus ta Soome, kus töötas mõnda aega Alvar Aalto büroos. 1944. aastal suundus Rootsi ja leidis tööd Gustav Birch-Lindgreni büroos. 1960. asutas Elmar Lohk koos Lars Ekedorffiga oma büroo Göteborgis. 1963. aastal Elmar Lohk suri.

Elmar Lohu loomingus prevaleeris 1930. aastate I poolel mõõdukas funktsionalism, mis on läbi põimunud traditsiooniliste võtetega.⁴

3 www.sirp.ee Arhitekt Elmar Lohk 100. Karin Hallas-Murula.
<https://www.sirp.ee/archive/2001/08.06.01/Kunst/kunst1-7.html>

4 Vikipeedia. https://et.wikipedia.org/wiki/Elmar_Lohk

2. Kinnistu kujunemine ja objekti ehituslugu

1931. aastal tellib Elmar Lohult Tähe tn ja Lootuse puiestee nurgal asuvale krundile nr. 349 Tähe 39/Lootuse pst. 107 eramu projekti Jaak (Jüri poeg) Oja. Elmar Lohk projekteerib sinna ühe kahekorruselise elamu koos majandushoonega. Elmar Lohk on üks esindustraditsionalismi stiili esindaja⁵, nii on ka antud hoone segu fungist ja esindustraditsionalismist.

Riiklik ehituslaen 1922. aastast lubas ehitada kuni kolmetoalisi kortereid. Kuna ka jõukamad inimesed tahtsid ehituslaenu ära kasutada, siis on teinekord eramajadel toad üsna suured ja kahe aknaga, et hiljem saaks neid poolitada tavalisteks tubadeks. Enim levis Eestis elamutüüp, kus kolmetoalise alumise korruse peal on väiksem katusekorter, mille väljaüürimise abil sai ehituslaenu tagasi maksta.⁶

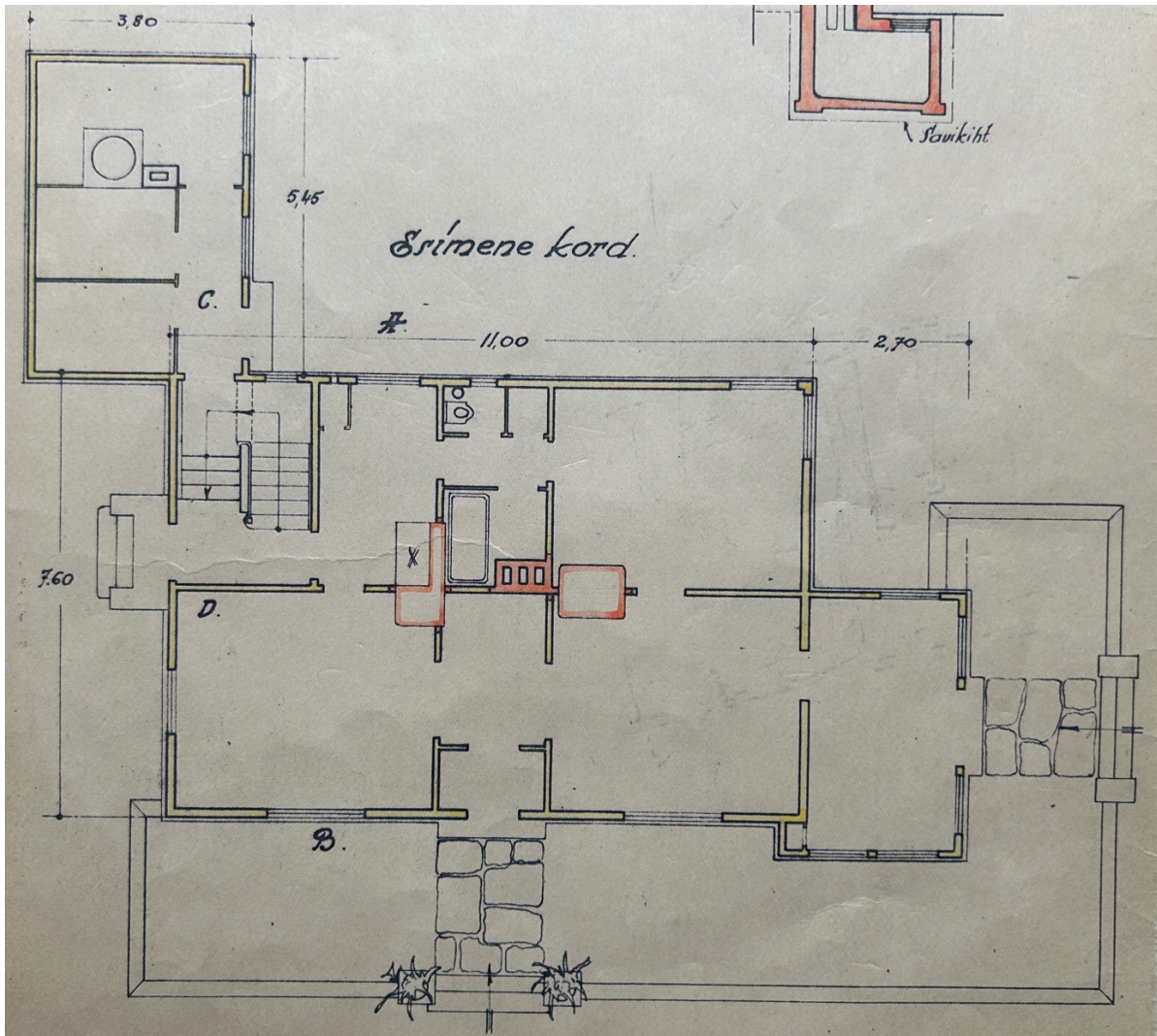
Kuna ehituslaen ei lubanud nelja tuba, siis on projekidel kas köök ja elutuba või söögi- ja elutuba nii avaralt ühendatud, et neid saaks käsitleda ühe ruumina.⁷ Arvatavasti lähtuti ka selle maja projekteerimisel eelpool kirjatust.

Lootuse pst tn poolse elamu osa alla planeeritakse kelder, mis algses projektis on suurem u. ½ hoone mahust, aga tegelikult ehitati see välja poole väiksemana ehk et trepikoja ja köögi alla. Esimese korruse sissepääs planeeritakse maja ette Tähe tänavalt. Esimesel korrusel paiknevad kolm tuba, puupliidiga köök, eraldi vannituba ja tualettruum ning veranda.

⁵ Vikipeedia. <https://et.wikipedia.org/wiki/Esindustraditsionalism>.

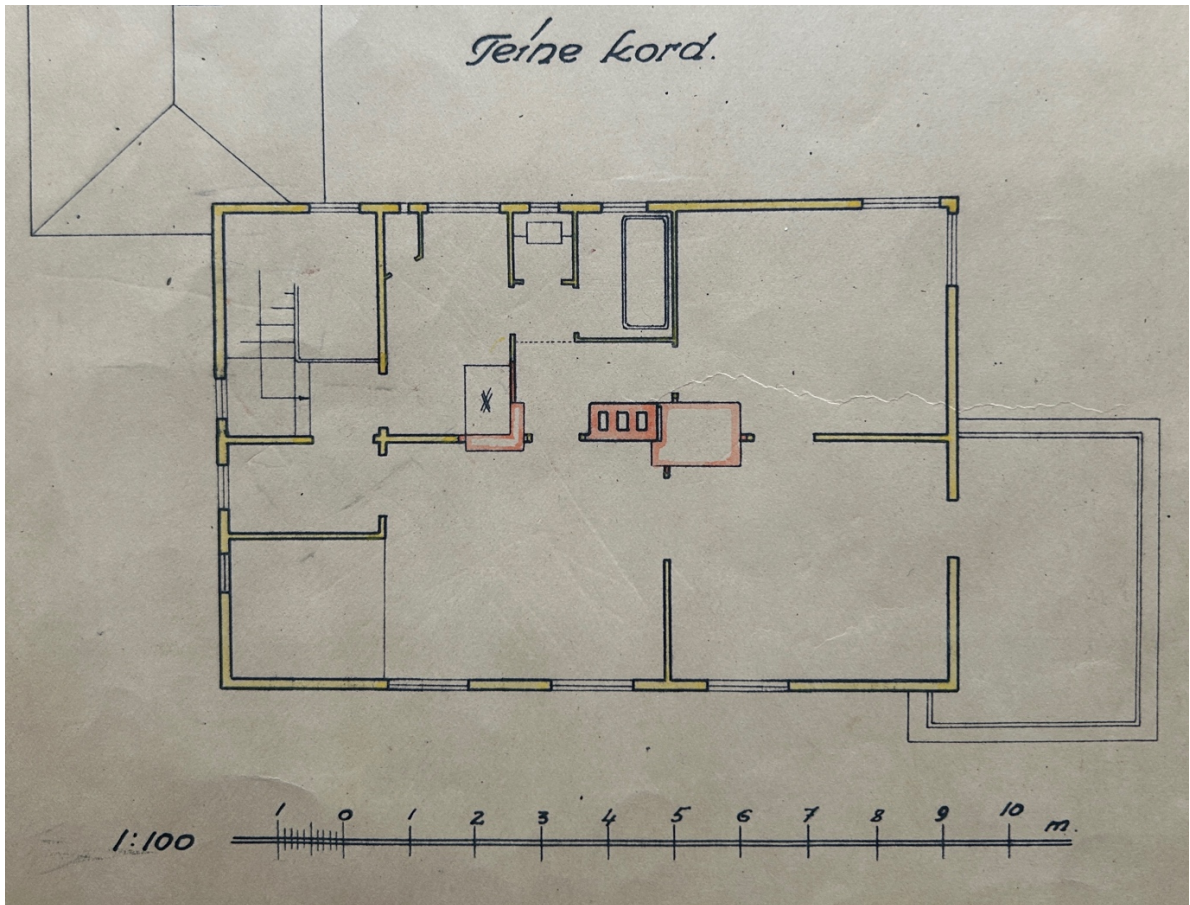
⁶ M.Kalm Eesti arhitektuuri 100 aastat. Riigikantselei ja AS Eesti Meedia, Post Factum, 2018 lk. 26

⁷ M.Kalm Eesti arhitektuuri 100 aastat. Riigikantselei ja AS Eesti Meedia, Post Factum, 2018 lk. 26

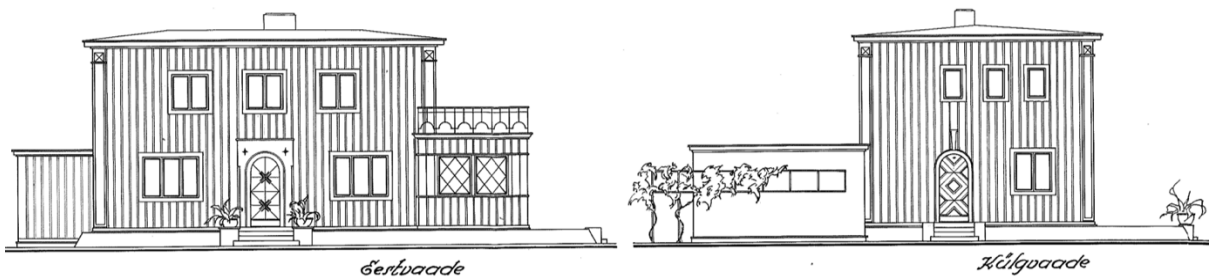
5. 1.korruse plaan, esialgne projekt 1931. Erakogu ja Tallinna Linnaplaneerimise Ameti arhiiv 2024.

Hoone teisele korrusele planeeritakse eraldi sissepääs ja see saab olema maja küljepealt Lootuse pst tänavalt. Teisele korrusele viib koridorist u kujuline puidust trepp. Teisel korrusel paiknevad kolm tuba, väike abiruum, eraldi wc ja vannituba ning puupliidiga köök.

6. 2.korruse plaan esialgne projekt 1931. Erakogu ja Tallinna Linnaplaneerimise Ameti arhiiv 2024.

Majandushoone projekteeritakse elamuga kokku, sinna pääseb maja külje peal asuvast trepikojast ning seal paiknevad pesuköök ja kuurid.

7. Vaated esialgselt projektist 1931. Tänapäevaks ei ole säilinud veranda katusel olnud rõdupiiret. Erakogu ja Tallinna Linnaplaneerimise Ameti arhiiv 2024.

Majandushoonele on esialgselt Lootuse tn pole planeeritud lintaknad ja krohvitud või värvitud seinapinnaga ning lamedakatusena (ill. 7). Tänapäevane akna jaotus ja katuselahendus on aga teistsugune ja seinad katab samasugune püstlaudis nagu ülejäänud hoonel. Lisaks lintakna muudatusele lisati Lootuse pst poolsele küljele 1. korruse trepikotta üks aken juurde ja

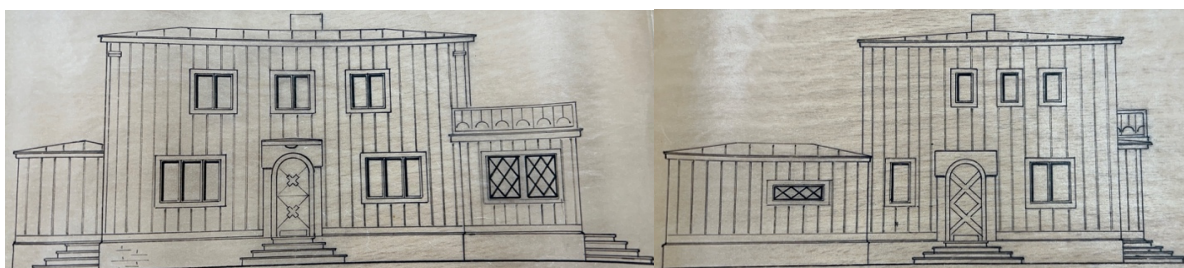
keldriaken liikus selle alla. Arhiivist leitud andmete põhjal pärineb antud lahendus 1948. aastast. Mis tähendab, et tõenäoliselt ehitati hoone sellisel kujul kohe välja.

Maja küljele Lootuse tn. sissepääsukohale on lisatud varikatus, mis on samuti tõenäoliselt algselt juba nii välja ehitatud mida võib aimata varikatuse all oleva korrektse

8. Lootuse pst. tn sissepääsu varikatus. Foto M. Kruus 2024.

laua lõpetuse ja dekoratiivsete puidust kandurite paigutuse järgi (ill 8). Välitrepi lahendust on arvatavasti ka juba ehituse ajal lihtsustatud, kui esialgselt kavandas arhitekt maja eest hoone nurgast ja L- tähe kujuliselt maja taha veranda ette pöörava tõenäoliselt paekivist terrassi, mis oli tollal ajal Nõmme piirkonnale iseloomulik võte,⁸ siis on see millegipärast ehituse ajal jäetud teostamata ning välja ehitati betoonist valatud astmetega U- tähelise paigutusega trepid (ill 9).

9. Vaated arhiivis olevast projektist 1948. Tallinna Linnaarhiivi uurimissaal. Tallinna Hooneregistri inventeerimistoimik Tähe 39/Lootuse pst 107. TLA.R-413.5.1533. 2024.

⁸ M. Kalm Eesti arhitektuuri 100 aastat. Riigikantselei ja AS eesti Meedia, Post Factum. 2018, lk 34

Kui vahepealsel ehitusetapil on fassaadi nurgalaudist lihtsustatud ja ära on jäetud pilastreid meenutavad nurgalauad (ill 9), siis tänases lahenduses on need olemas (ill 10,11). Kas joonist on lihtsustatud või tegelikult olid pilastrid vahepeal ka puudu ei ole teada.

10, 11. nurga pilastrid ja dekoor. Foto M.Kruus 2024.

Nii nagu maja küljele on ka maja ette sissepääsu kohale lisatud juba ehituse ajal varikatus (ill 12).

Kinnistu tänase omaniku käest saadud ainukese vana foto põhjal (ill 13) on näha et majandushoonel on varem olnud kaks suurt akent, mis on aga mingil ajahetkel väikeste vastu vahetatud. Samas on väikesed uued aknad valmistatud väga ehtsatena st järgides vanu olemasolevaid aknaid, et esma vaatlusel jätavad mulje kui millestki algelisest (ill 14).

12. Tähe tn. sissepääsu varikatus. Foto: M.Kruus 2024.

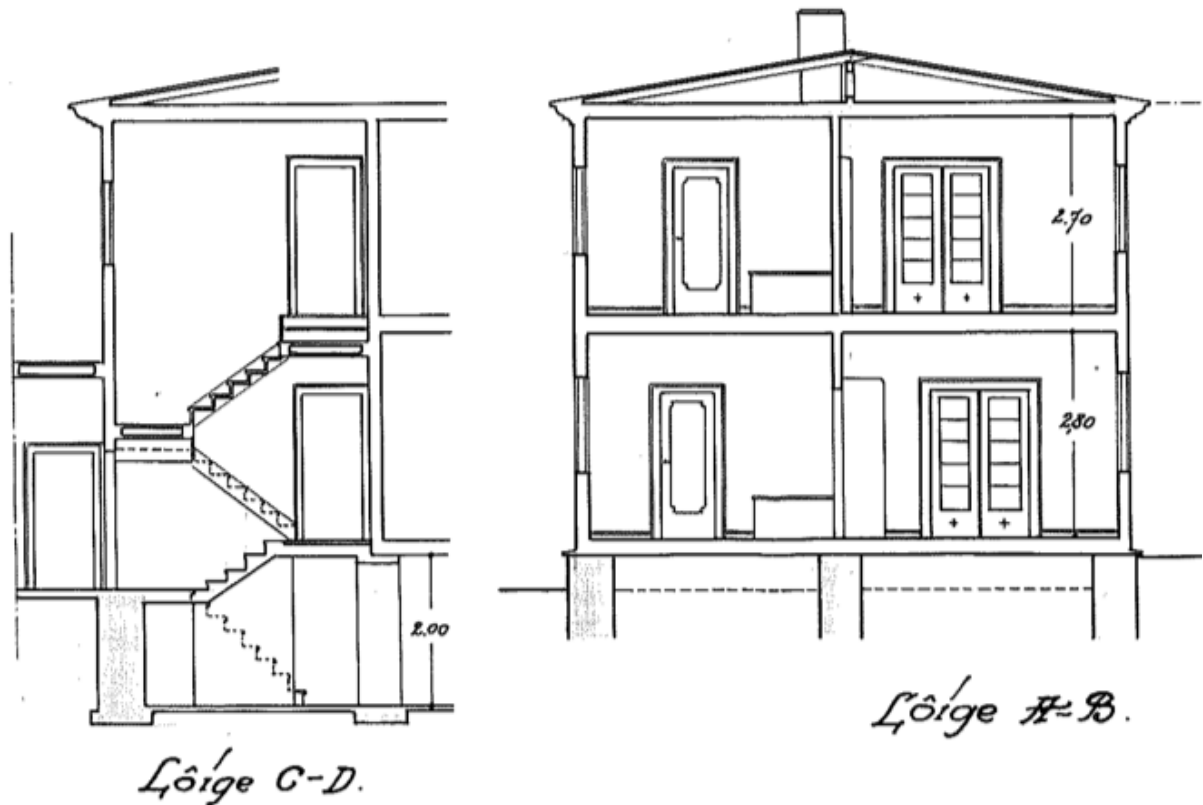

13. Vaade hoovist enne kõrvalhoone ehitust, aasta arv teadmata. Näha on 2. korruse rõdu esialgse pürde lahendus.
Foto: tänaste omanike erakogu 2024.

14. Vaade hoovist. Foto: M. Kruus 2024.

Nature kattes-plekk.

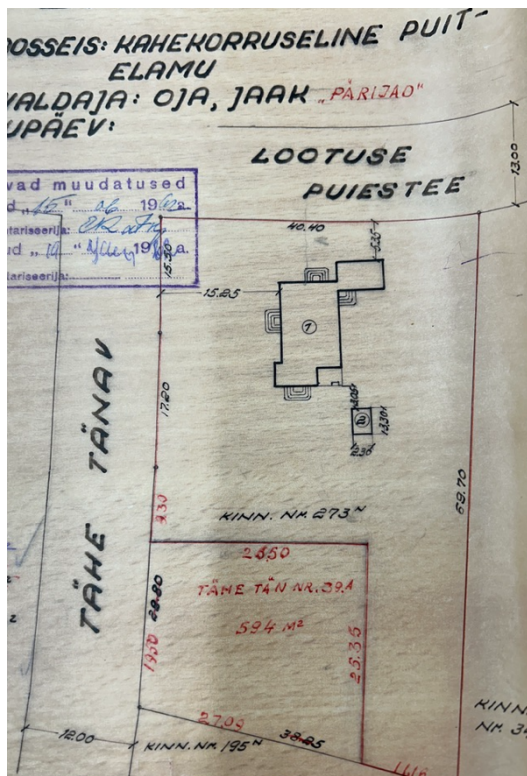
15. Lõiked esialgsest projektist 1931.a. Tänapäevaste omanike erakogu ja Tallinna Linnaplaneerimise Ameti arhiiv 2024.

1949. aastast pärineva Tallinna linna Harjumaa Inventariseerimise Büroo registri väljavõtte teatelehel on märgitud maatüki suuruseks 2 552m² ja selle omanikuks Jaak Oja, Jüri poeg kes sai kinnistu omanikuks 1930. aasta juuni kuus (Lisa 6).

Jaak Oja sündis 14.01.1890. ja suri 01.05.1962. aastal.

Peale Jaagu surma pärib vara mille suuruseks hinnatakse 1970. aastal koostatud Tallinna Tehnilise Büroo majavalitsuse registri teatise alusel, kus märgitakse maatüki suuruseks 1958m² ja kinnistu saab kaasomandisse kus Auguste Oja (Jaak Oja abikaasa) pärib 1/6 ja Evald Oja 5/6 mõttelise osa kinnistust. (Lisa 7).

Esialgne krunt oli suurusega 2 552m². Arhiivis on dokument kus 1962. aastal (ill 16) on esialgselt 2 552m² suurusest krundist välja arvatud 594m² suurune osa aadressiga Tähe tn.39a (Lisa 8). Vestluse käigus tänase naabriga ja omanikuga selgus, et antud maatüki andis Evald Oja oma kasupojale Robert Kristjansenile.

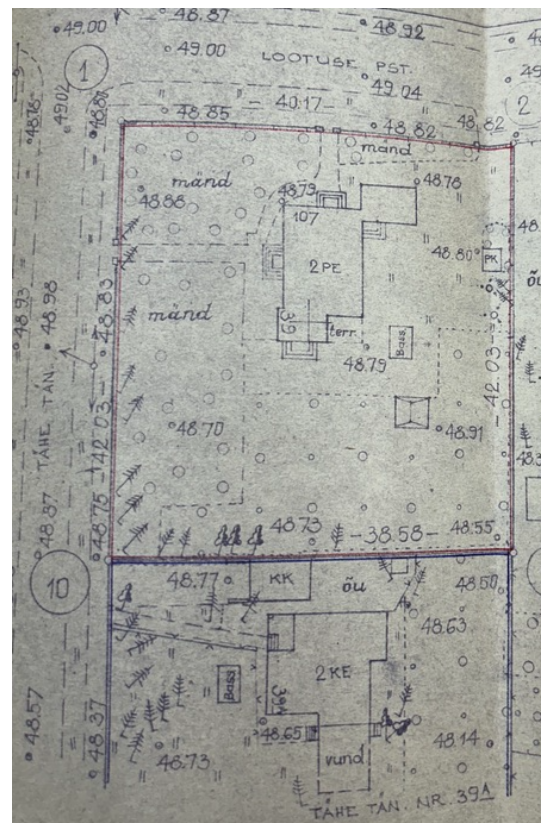

16. Kruntdiplaan 594m² suuruse osa eraldamine esialgsest krundist, vt. lisa 8

1984. aastal vähendatakse esialgset krunti Evaldi nõusolekul (Lisa 10) ja Robert Kristjanseni avalduse (Lisa 11) alusel 300m² võrra ja kinnitatakse uueks krundi suuruseks 1658m² ning liidatakse Tähe 39a krundiga. Tähe 39a krundi suuruseks saab nüüdsest olema 897m² (Lisa 12).

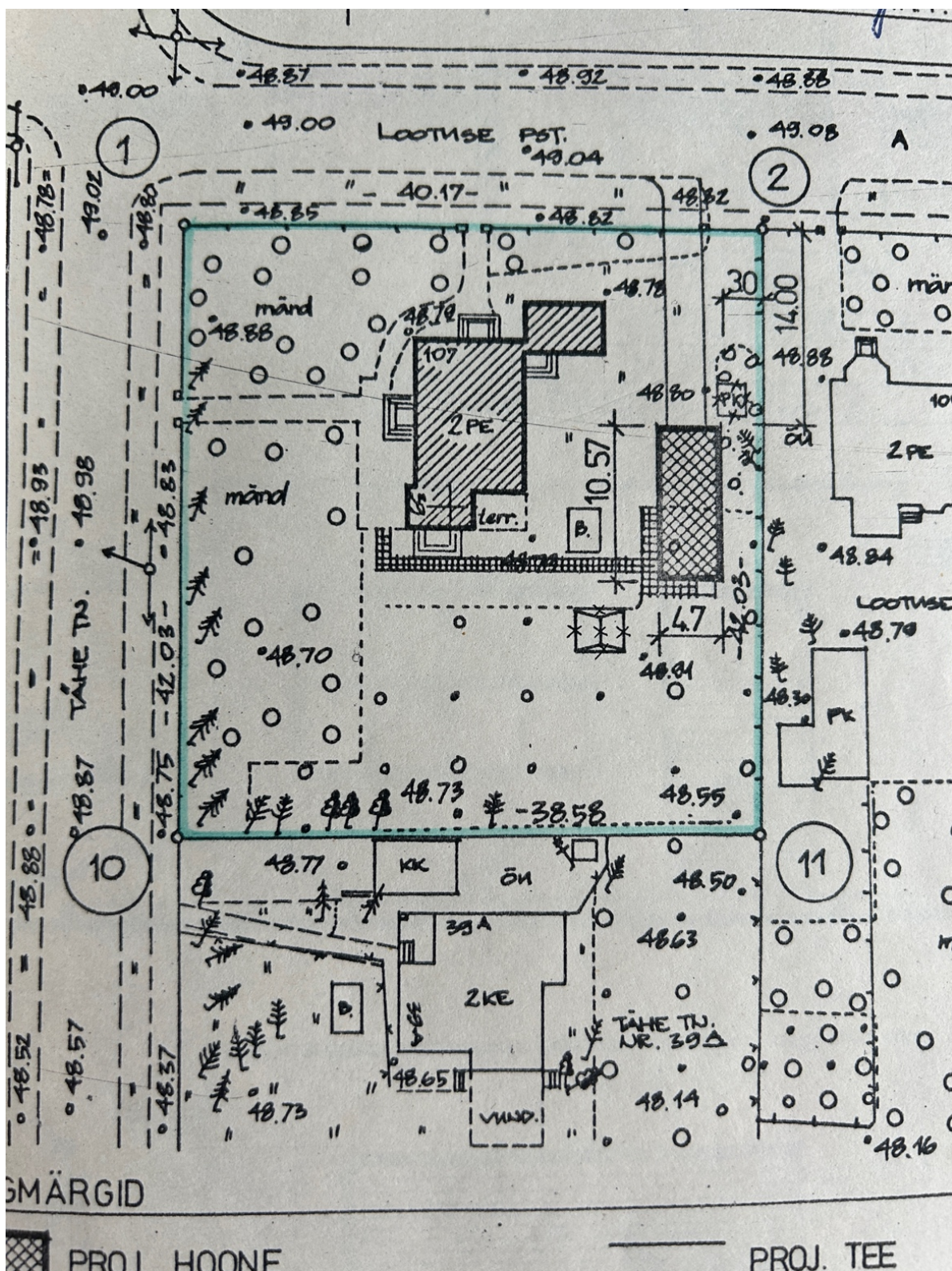
1996. aastal antud maa tükk tagastatakse Evald Ojale kuna võõrandamine toimus õigusvastaselt ning õigusvastaselt võõrandatud maa suurusega 897m² eest määratakse kompensatsioon summas 67 275 krooni. Vaatamata maa tagasi saamisele on jäänud tänaseni kaks eraldi krunti (Tähe 39a ja Tähe 39).

Miks selline tagastamine aset leidis ei ole teada.

17. Arhiivi kruntdiplaan kahest eraldi krundist, vt. Lisa 9

1986. aastal tellib Evald Oja arhitektilt R. Herma käest garaaži-majandushoone ja kasvuhoone projekti (ill 18). Kõrvalhooned lisatakse krundi idapoolsesse ossa (Lisa 13).

18. Krundiplaan koos garaaži-majandushoonega, planeeritud 1986. aastal. Tallinna Linnaarhiivi uurimissaal, Tallinna Hooneregistri inventeerimistoimik Tähe 39/Lootuse pst 107 kohta. Säiliku leidandmed on: TL.A.R-13.5.1533 (tutvutud 07.02.2024.)

Evald Oja sureb 1996. aasta detsembrikuus ja 1997. aastal Tallinna Hooneregistri Munitsipaalettevõtte teatise alusel hinnatakse Tähe tn 39 maatüki suuruseks 1655m², vara koosneb endiselt elamust koos majandushoonega aga loendisse on lisandunud hoovi basseini ning garaaži- majandushoone. Bassein ja kiviplatidest terrass tekivad projekti joonistele alates 1962. aastal (Lisa 8).

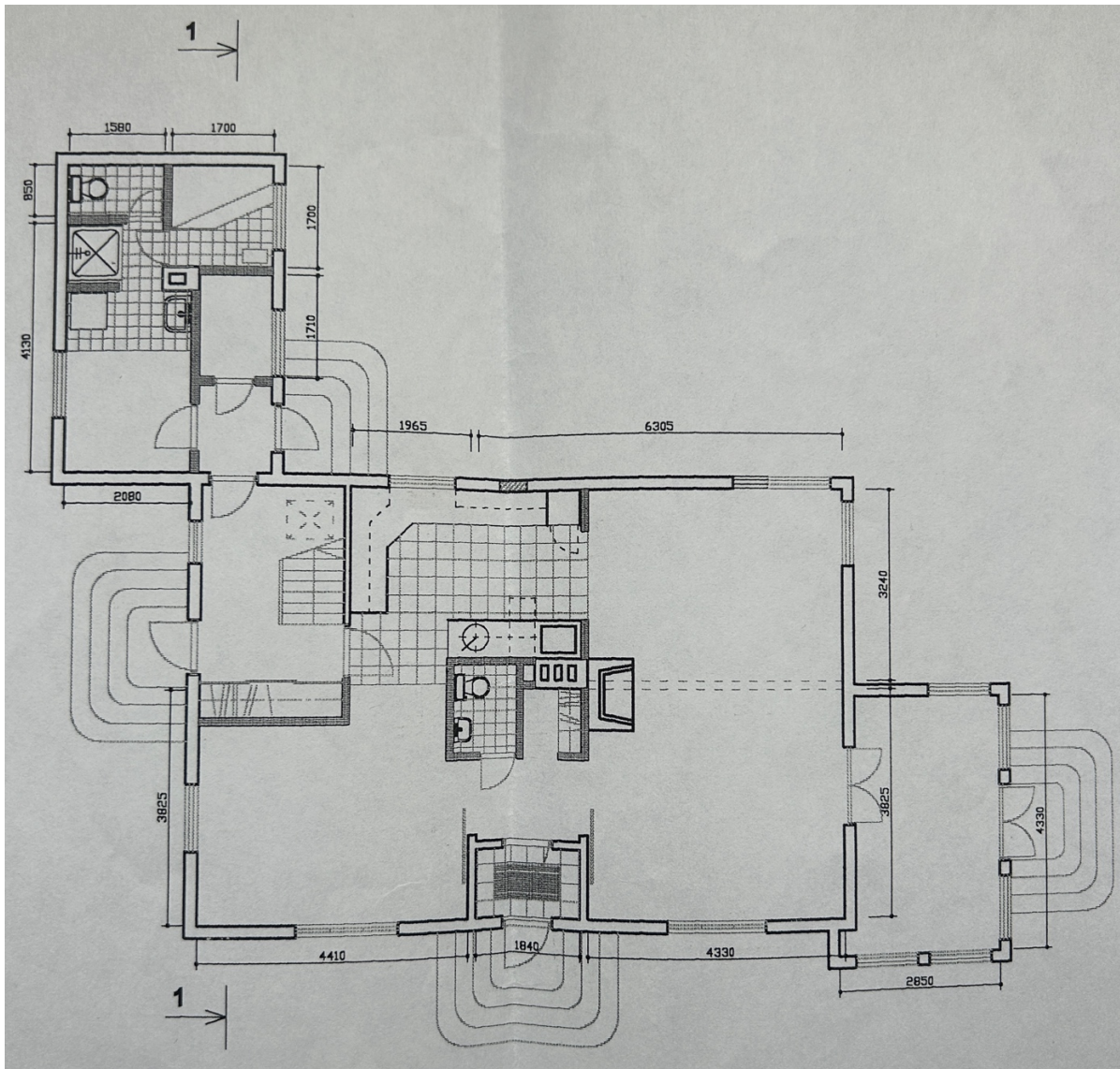
Testamendijärgse pärimisõiguse tunnistuse alusel, koostatud 1997. a pärib kinnistu Tähe 39/Lootuse pst.107, kadastritunnusega 78404:401:0970, pindalaga 1655m² Meelika Maasik sündinud 1958. aastal.

2.1. Hilisemad ümberehitused

1980. aastal teostatakse Stúdio Gadise poolt elamule koostatud rekonstruktsiooni projekti alusel hoones sees ümberehtus tööd (ill 19).

Majandushoonesse planeeritakse saun, tualettruum ja duššinurk koos eesruumiga ja väike tehnilineruum.

Teisele korrusele viivasse trepikotta planeeritakse esimese korruse toa arvelt garderoobikapp. Esimese korruse köök ehitatakse suuremaks vannitoa ja tualettruumi arvelt. Tualettruum ja viiakse esimese korruse sissepääsu Tähe tn juurde ning selle kõrvale lisatakse garderoob. Kahe hoovipoolse toa vaheline sein lõhutakse maha, kaks ruumi ühendatakse üheks suureks ja ahju asemele ehitatakse kaminahi.

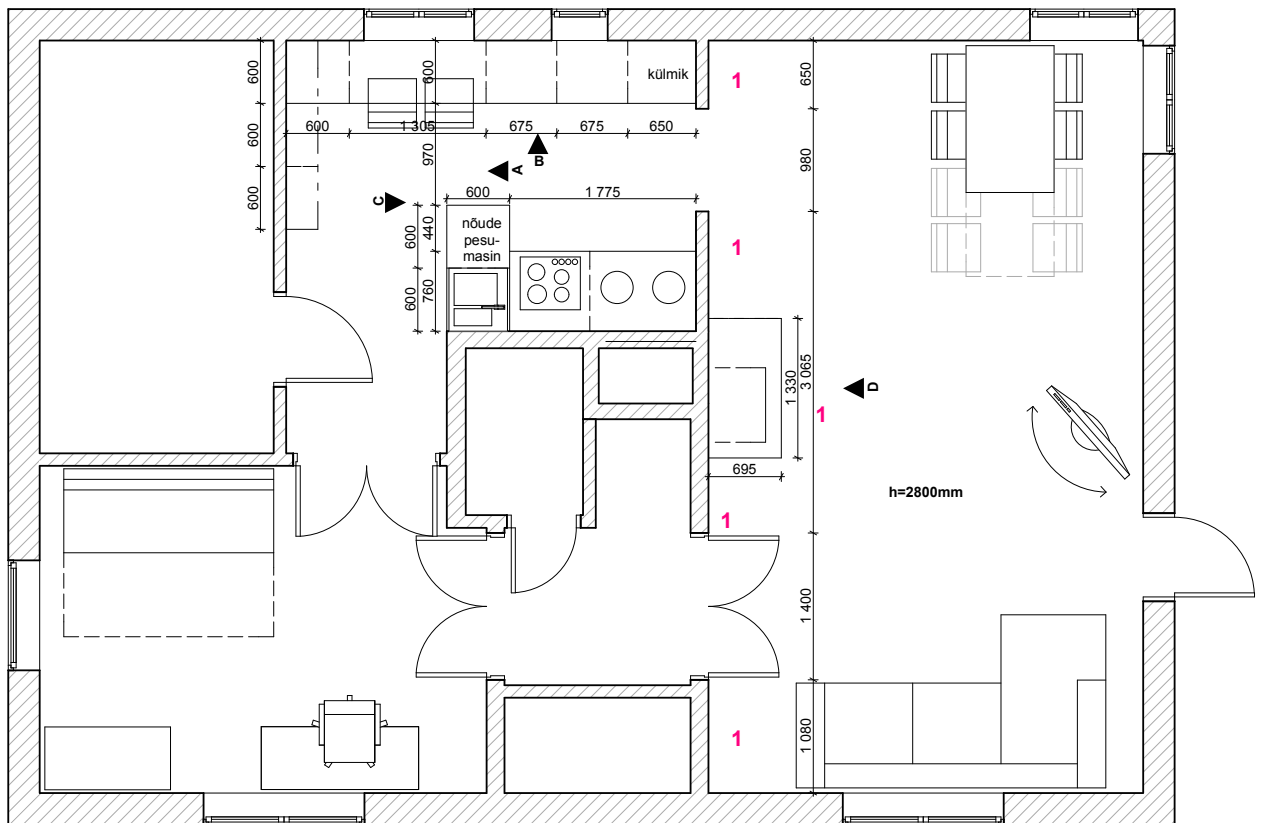
19. 1.korruse plaan Studio Gadis 1980. Tänapäevase omanike eraarhiiv 2024.

Teisele korrusele planeeritud ümberehitus jääb teostamata.

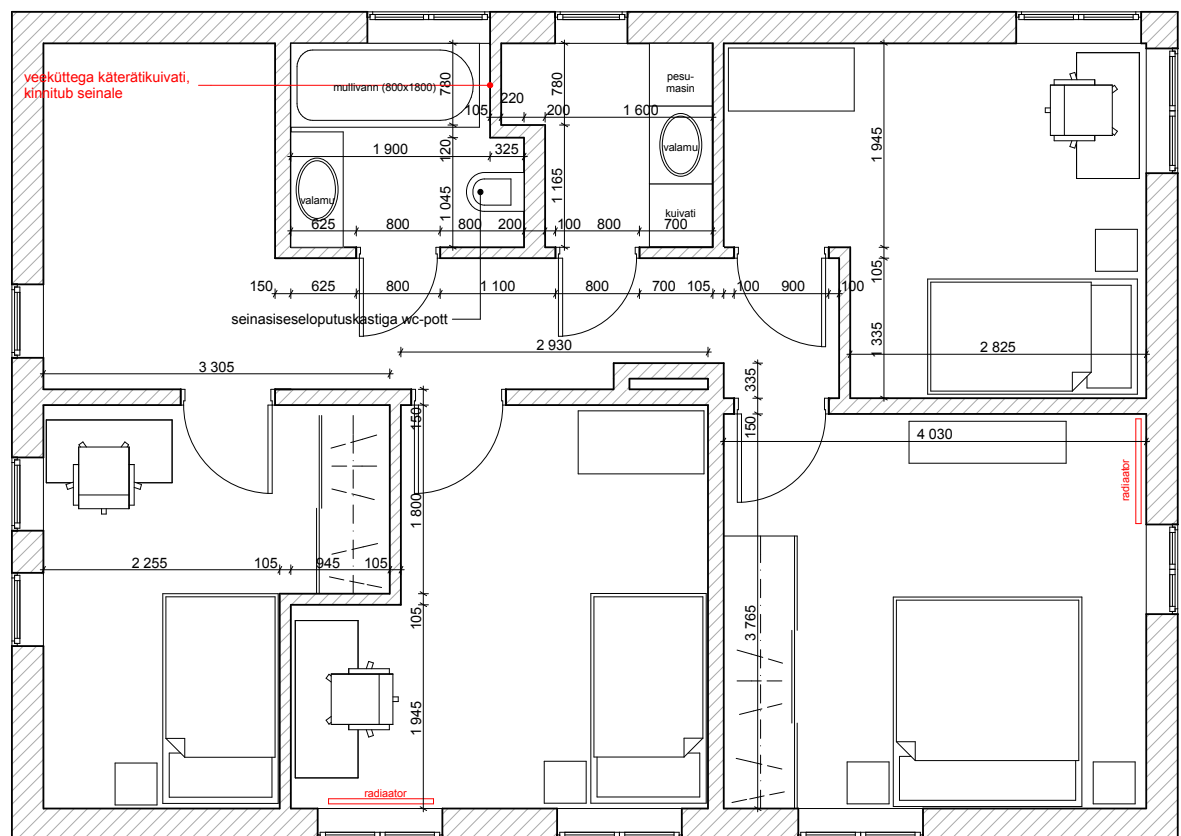
2006. aastal saab Meelika Maasik Tallinna linnalt preemia hoonestuse tervikliku ja miljööõndliku korrastamise eest.

2010. aastal müüb Meelika Maasik kinnistu selle uutele omanikele kes elavad seal tänaseni.

2011. aastal tellivad uued kinnistu omanikud See On Disanistuuio OÜst majale uue sisearhitektuurse projekti (ill 20). Projekti kohaselt 1. korruse planeeringut ei muudeta, see jääb suures osas 1980. aastate projekti järgi paika. Küll aga koostatakse 2. korrusele uus planeering mille järgi see ka välja ehitatakse (ill 21).

20. 1.korruse plaan See On Disanistudio OÜ 2011.

21. 2.korruse plaan See On Disanistudio OÜ 2011.

3. Hoone materjalikasutuse ja tehnilise seisukorra kirjeldus

3.1. Vundament ja trepid

Madal paekivi vundament (ill 22, 23). Veelaud katab korrektselt vundamenti ja seetõttu tundub, et see on kenasti ajas püsinud. Kohtvaatlusel on näha ka, et vundamenti on seguga parandatud. Vajumisi ei täheldanud, küll aga leidub pragusi. Hoovipoolt on vundamenti suure tõenäosusega hilisemal perioodil parandatud krohvimisega teel (ill 24).

22, 23. Vundament. Fotod: M. Kruus 2024.

24.krohvitud hoovi poolne vundament ja alates 1962. aasta arhiivi dokumentidest nähaolev kiviplatidega kaetud terrass veranda ja maja nurgas basseini kõrval. Fotod: M. Kruus 2024.

Alates 1962. aastast pärinevatest arhiivi dokumentidest on näha, et maja veranda hoovipoolsele küljele on ehitatud kiviplatidega kaetud terrass (ill 24) ja selle kõrvale basseini (ill 25). Millal need täpselt ehitati on kahjuks teadmata, aga need on sellisena säilinud tänaseni.

25. vaade hoovist majale ja basseinile. Foto M.Kruus 2024.

Betoonist trepid on katki ja lagunenenud. Millegipärast on neid ümaravormilisi treppe kaetud sinna peale valatud lisa kattega, mis on mõranenud ja katki (ill 26-29)

26, 27. trepid. Fotod: M. Kruus 2024.

28, 29. trepid. Foto: M. Kruus 2024.

3.2. Välisseinad

Hoone on ehitatud puitkarkassil mille välja poole on paigaldatud puitlippidest sõrestikule hõõveldamata püstlaudis (ill 30), mis on segu traditsionalismist ja funktsionalismst. Hoone on väljast säilinud algupärasel kujul ning originaaldetailidega. Detailid on stiliseeritud art deco võtmes - hoone põhimahu nurki kaunistavad pilastreid meenutavad nurgalauad.

30. vaade Lootuse pst. Foto M.Kruus 2024.

Arhiivi materjalides ei ole kirjas, aga viimase pärija sõnul on hoone olnud alati kollast värvi. Vanasti määrati puumaja värvi järgi omaniku rikkust- rootsi punane, mida hakati kasutama 17.saj keskel, muutus ajapikku vaesemate värviks, rikkamate värviks muutus 18.saj kollane. Värvide hierarhia sõltus kohalike värvimuldade hulgast.⁹

Välisseina olemasolev ristlõige enne 2011. aasta ümberehitust oli välimine voodrilaud (ca.30 mm), vertikaalne roovitus, tõrvapapp, horisontaalne laudis, 150mm pruss selle vahel saepuru

⁹ K. Hallas Eesti puitarhitektuur/Eesti Arhitektuurimuseum, Eesti muinsuskaitseinspeksioon. Eesti Arhitektuurimuseum Tehnoprint, Tallinn 1999, lk 45

12 cm, kartong või lihtsalt tugevam paber, sisemine laudis, midagi kipsplaadi sarnast ning siseviimistlus.

II korruse ulatuses lammutati seest kihid ära alles jäi puitkarkass ja voodrilaudis (ill 31, 32), prusside vahele lisati tuuletõkke plaat, 150mm vill, aurutõkke paber, 42mm metallkarkass selle vahel mineraalvill, 2x kipsplaat, mis viimistleti.

I korrusel 2011. aastal remonti ei tehtud, seal oli see varem juba tehtud ja mindi lihtsama vastupanu teed. Eelpoolmainitud vanale välisseina konstruktsioonile lisati sisse poole 42 mm metallkarkass selle vahele mineraalvill ja 1 kiht kipsplaati (ilma aurutõkke paberita).

31, 32. 2. korruse ehitusaegne foto 2011.a. Foto eraarhiiv 2024.

33. Välislaudis ja vundamendi veelaud. Foto: M.Kruus 2024.

Välisel vaatlusel tundub laudis olevat rahuldavas seisus, laudist kaitsev värvikiht on maha koorunud aga laudis ise korras (ill 33).

Majandushoone katuse pöörded peamaja seinale nii maja ees kui hoovist on halvasti teostatud, on näha, et laudis on saanud kahjustada ja vesi leidnud pääsu selle alla (ill 34, 35).

34, 35. majandushoone katuse ülessepöörded maja ees ja taga. Foto M.Kruus 2024.

3.3. Aknad

1930. aastate funktsionalism toob moodsa elulaadi, valguse ja õhu kultuse, mida väljendasid suured aknad ja rõdud.¹⁰

Kahekordse klaasiga puitaknad, mis arvatavasti on säilinud esialgsena kuju va. majapidamishoone hoovipoolsed aknad (ill 13, 14). Akna klaasid on kõik kititud, säilinud on koonushinged (ill 36-41), veranda akendele (ill 40, 41) on hiljem lisatud veeninad. Säilinud on vanad kremoonid ja koonus hinged (ill 44, 45). Aknaid on seest kui väljastpoolt on viimistletud valge värviga ja tõenäoliselt viimane kord värvitud 2000. aastate alguses.

Aknaraamid ja piirdelauad on saanud ajas kahjustada ja puitu kaitsev värv on maha koorunud, kuid välisel vaatlusel puidukahjustusi ei täheldanud.

¹⁰ M.Kalm. Eesti arhitektuuri 100 aastat. Riigikantselei ja AS Eesti Meedia, Post Factum, 2018, lk 33

36, 37, 38, 39, 40, 41. 1.korruse aknad hoone fassaadil. Fotod: M. Kruus 2024.

Veranda aknad on säilinud rombikululise raamijaotusega nagu ka verandauksel. Verandaakendele on lisatud uuemal ajal ülesse serva lukustamiseks haagid (ill 42). Algupäraselt verandaaknaid ei avatud, sisemised aknad oli kombeks suve perioodil eest ära tõsta. Algupärasena säilinud on ka robikujulised prosspulgad (ill 42, 43).

42. algupäraselt säilinud veranda sisemine aken. Näha ka algselt säilinud prosspulgad. Ülemine kinnitushaak ei ole arvatavasti algupärane. Foto: M. Kruus 2024.

43. algupäraselt säilinud veranda sisemine aken. Näha ka aknalaud. Foto: M. Kruus 2024.

44. algupäraselt säilinud 1.korruse elutoa siseaken koos säilinud kreemooni ja haagiga.
Foto: M. Kruus 2024.

45. algupäraselt säilinud 1. korruse toa sise aken koos säilinud kreemoonidega.
Foto: M. Kruus 2024.

Verandauks on rombikujulise raamijaotusega moodustades nii veranda akendega ühtse terviku. Verandauksele on paigaldatud uued veeninad ja kit on asendatud liistudega, välja on vahetatud ka käepide ja lukustus ülejäänud on säilinud originaaldetailidena sh koonushinged, prosspulgad, ja haagid (ill 46).

46. Veranda aknad ja uks. Foto: M.Kruus 2024.

3.4. Uksed

Hoone kahel peasissepääsul on reljeefselt kujundatud ümarkaartega puidust välisuksed, mis on säilinud sellisena algupäraselt (ill 47, 50). Ukse kuju, liiste ja detaile ei ole varasema projektiga võrreldes muudetud. Käepide ja lukustus on uued. Tõenäoliselt algupäraselt on säilinud ka hoone aadressisilt ja kellanupp (ill 47).

47. Lootuse pst. poolne välisuks. Foto: M.Kruus 2024.

Kellanupp ja aadressisilt suuremalt

Maja hoovi poolne välisuks ei ole algupärane. Kahjuks ei ole teada milline see esialgselt oli. Olemasolev uks jätab võõra ja ebaloomuliku mulje ning ei moodusta ülejäänuga tervikut (ill 48).

Võib oletada, et üks algupärane element on ka lippuvardahoidja (ill 49)

49. lippuvarda hoidja. Foto M.Kruus 2024.

48. Lootuse pst tn. poolne välisuks. Foto Marit kruus 2024.

50. Tähe tn poolne välisuks. Foto: M. Kruus 2024.

Hoones sees on originaalsel kujul säilinud mitmed siseuksed, sealhulgas ka uksehingid ja hinged. Ovaalne lukusilt, koonushinged, suure pika keskmise tahvliga ja kahepoolsed jääklaasiga siseuksed, kus klaasi jaotavad prosspulgad, sh säilinud küljeriiv. Tuuleliist ja ukse piirdeliistud ei ole vanad, need on hiljem uute vastu vahetatud (ill 51-53).

51. originaalsena säilinud puidust käepidemega ukselink. Foto: M. Kruus 2024.

53. 1.korruse tubade vaheline jääklaasiga siseuks. ovaalne lukusilt, koonushinged, originaalne prosspulk, mis jaotab klaasi, küljeriiv ehk spingelett. tuuleliist on uus. Foto:M.Kruus 2024.

52. köögi siseuks-suur pikk tahvel ukse keskel, koonushinged ja ovaalne lukusilt. Foto:M.Kruus 2024.

3.5. Katusekate ja vahelagi

Valtsplekk katus, mis originaalsena ei ole säilinud vaid on arvatavasti asendatud uuega aga järgides vana plekk katuse joont ning puitvahelaed mis peaks olema säilinud nagu need olid, aga täpne info puudub.

3.6. Põrandad

Tõenäoliselt autentsena säilinud põrand on verandal (ill 54), ülejäänud ruumides va 2. korruse trepikoda on uued põrandakatted.

54. veranda põrand. Foto: M. Kruus 2024.

3.7. Laed

Esimesel korrusel vanu lagesid ja trepihallis ja verandal ei ole säilinud. Küll aga on säilinud hoone 2. korruse erineva välimusega kasett ja vineerlaed ning koridoris laudisega kaetud lagi (ill 55-59).

Tähe tn. poolse veranda kohal oleva nurga magamistoa lagi (ill 58) on tõenäoliselt algupärane lahendus, aga võib olla ka mitte kuna analoogseid lahendusi teostati ka 1960/70. aastatel. 1969. aastal välja antud Arvo Veski Individuaal elamute käsiraamatust võib lugeda, et pruuni värvusega, läikiva pinnaga vineeriplaate soovitatakse kasutada lagede katmiseks. Plaadid toodeti 1800x1200mm ja paksusega 4mm ning need kaeti tavaliselt õli-, õliemali- või muu veevaba värviga.¹¹ Kui tavaliselt kaeti plaatide ühenduskohad liistuga, siis siin on liistud

¹¹ A. Veski Individuaalelamute ehitamine. Valgus, Tallinn 1969, lk 311, 313

paigutatud rombikujuliselt ja need ei kata ühenduskohti. Kahtlust algupärane olemises tekitab ka trepihalli (ill 59) vineerplaadiga kaetud lagi.

55. kasettlagi 2. korruse keskmises ja Lootuse tn. poolses nurga magamistoas. Foto: M.Kruus 2024.

56. laudlagi 2.korruse koridoris. Foto: M.Kruus 2024.

57. kassettlagi 2. korruse hoovi poolses nurga magamistoas. Foto: M.Kruus 2024.

58. vineerplaadiga kaetud 2.korruse hoone Tähe tn. poolses nurgamagamistoas. Foto: M.Kruus 2024.

59. 2.korruse trepihalli vineerplaadiga kaetud lagi. Foto: M. Kruus 2024.

3.8. Trepp

Männipuust kinniste varvaslaudadega ja põsepuudega U- kujuline trepp, suhteliselt ebamugavalt kasutatava vahemademega (ill 60). Puidust kandiliste pulkadega ja kumera vormilise käsipuuga trepiire mis kinnitub põsepuudele on arvatavasti algupärane lahendus.

60. tänapäevases mõistes kokkumisohtlik ja ebamugav trepi mademe lahendus. Foto: M. Kruus 2024.

61, 62, 2. puidust sisetrepp ja 2.korruse trepihalli algupärane põrand. Foto:M.Kruus 2024.

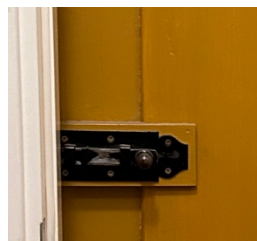
63, 64, 2.korrusele viiv trepp, säilinud kassetlagi trepi all. Fotod:M. Kruus 2024.

4. Väärtused

Tähe 39/Lootuse pst. 107 tänava nurgal asuv hoone asub miljööväärtuslikul alal. Hoone on väljast ja osaliselt ka seest säilinud algupärasel kujul ning originaaldetailidega.

Puithoone suurim väärtus on hoone põhikehand, sh:

1. uste kohal varikatused (ill 8, 12)
2. peakivist sokkel (ill 22, 23)
3. graniidist trepid (ill 26-29)
4. välisseinad ja fassaadi detailid (ill 10, 11)
5. aknad ja ukсед (ill 36-41; 46)

6. Lootuse pst. tn poolne välisukse siseriiv
7. lipu vardahoidja (ill 49)
8. kellanupp ja aadressisilt

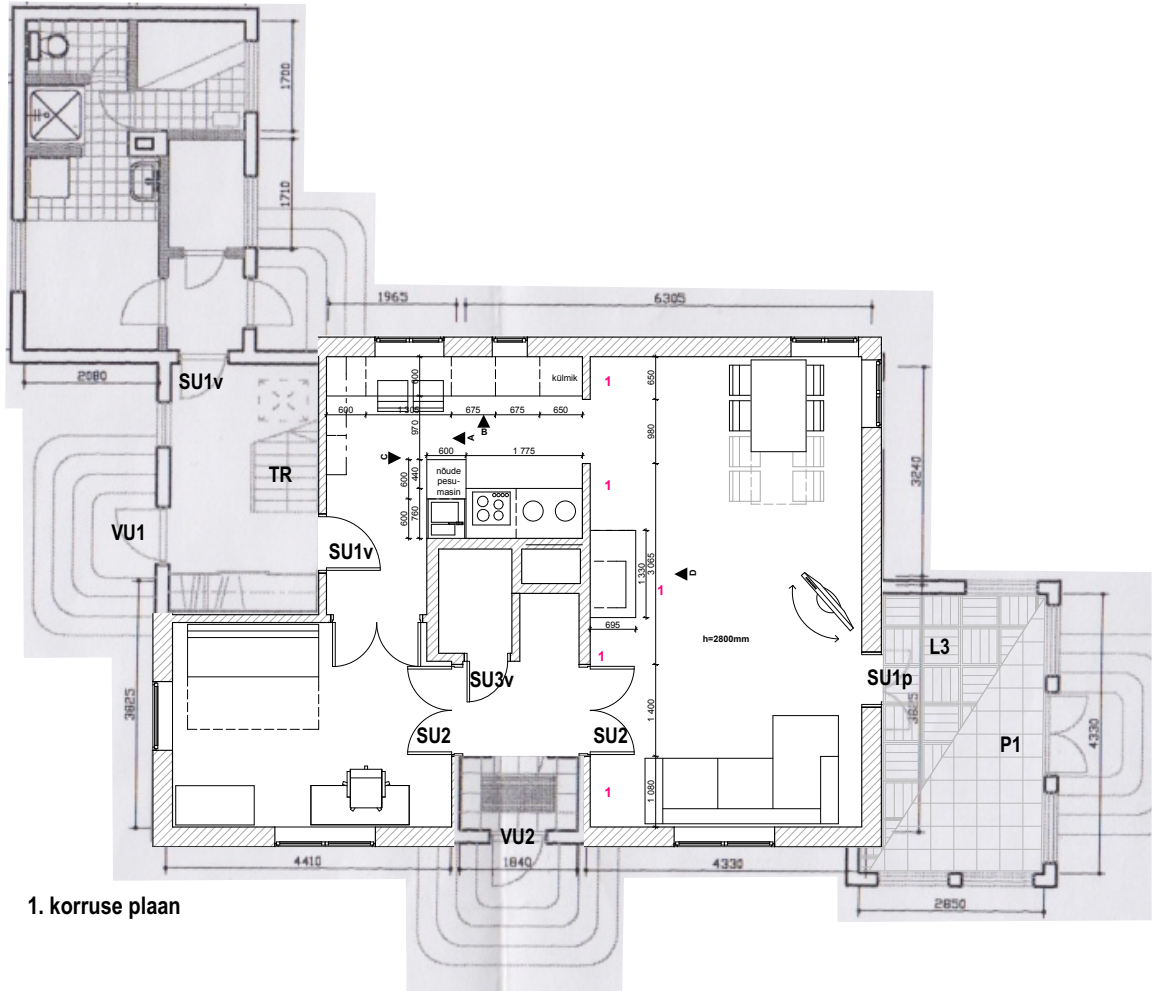

Interjööris:

1. siseaknad sh aknakreemoonid ja haagid (ill 42- 45)
2. oletatavalt esialgsena säilinud veranda põrand (ill 54)
3. 2. korruse laed (ill 55-59)
4. 1. korruse jääklaasidega tiibuksed ja ilma klaasita käänduks sh sinnakuuluvad klaasi jaotavad prosspulgad, koonushinged, spingalett ja ovaalne lukusilt koos käepidemega ning puidust käepidemega ukseingid (ill 51-53)
5. sisetrepp koos kassetlaega ning 2. korruse trepihalli põrand (ill 60-64)

4.1. Väärtused plaanil

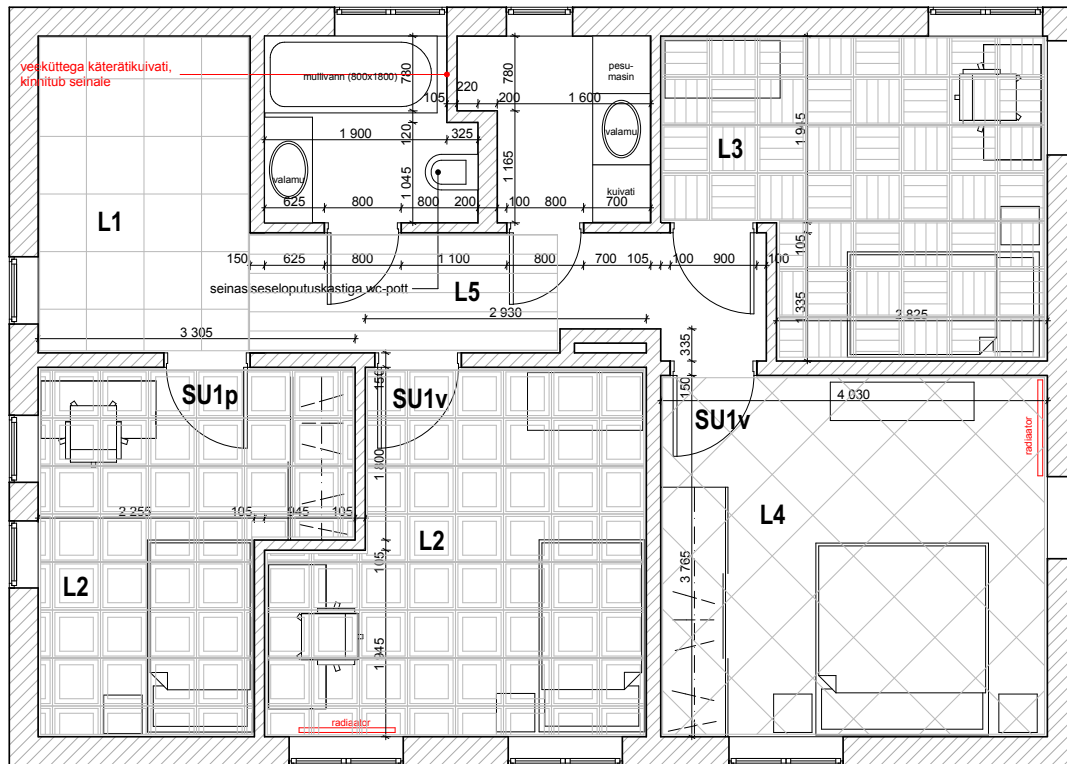
Kuna kõik aknad va. majandushoone hoovipoolsed kaks akent on säilinud sh veranda uks, siis neid ei ole joonisel eraldi märgitud.

Tingmärgid

- SU1v, SU1p, SU3v - ühe keskmise, suure tahvliga siseuksed
- SU2- kahe poolne, jääklaasiga siseuks
- TR- puidust trepp
- P1- veranda puitkilp põrand
- L3- kassetlagi

I. joonis: Joonised koostatud Studio Gadis ja See On Disanistuudio koostatud muudatusprojektide alusel, koostas M.Kruus 2024.

2. korruse plaan

Tingmärgid

- L1- vineerlagi, toon valge
- L2- kassettlagi
- L3- kassettlagi
- L4- vineerlagi, toon pruun
- L5- laudlagi
- SU1v, SU1p- ühe keskmise, suure tahvliga siseüksed

2. joonis: Joonised koostatud Studio Gadis ja See On Disanistuudio koostatud muudatusprojektide alusel, koostas M.Kruus 2024.

5. Säilitamise ettepanekud

- Paekivi vundamendile teostada seisukorra uuringud, seal kus vaja parandada vundamendile mõeldud remondiseguga, täita vuugid ja praod.
- Kõik välistrepid võimalusel korrastada ja taastada esialgsel kujul kui korrastamine ei ole võimalik siis taastada esialgsete järgi betoonist ja uutena sh hoovi kiviplaatidega kaetud terrass.
- Järgmise remondi ajal võtta esimese korruse seinad lahti ja teostada uuringud-kontrollida laudise seisukord akende all ja vihmaveerennide ning torude juurest sh ka majandushoone katuse ülessepõrded pea maja seinale. Teha kindlaks kas on

niiskuskahjustusi ning kui kõik tundub korras olevat toimetada nii nagu seda tehti 2. korrusel, et välisseinas ei tekiks astmeid.

- Säilitada maksimaalselt algupärast välisvoodrilaudist sh listud ja detailid. Enne üle värvimist puhastada korralikult vanast värvist.
 - Kohades kus vana laudis on kahjustanud ja säilitamine ei ole võimalik, vahetada uue aga sama profiiliga laudise vastu.
 - Teostada akendele ja ustele nende liistude ning lengide täpsem uuring, läbivaatus kui selle töö raames tehtud kohtvaatlus.
 - Olemasolevad akna ja uste piirdeliistud mille seisukord on hea demonteerida, puhastada vanast värvist ja uuesti värvida ning tagasi panna.
 - Säilitada võimalikult palju vana- algupärased sulused ja kremoonid.
 - Seal kus vana ei ole võimalik korrastada, tellida uued aga need vanade eeskujul ja koopiatena.
 - Kõik olemasolevad ukсед säilitada ning korrastada. Vana värv eemaldada, taastada kahjustatud puitdetailid ja värvida uuesti. Uksed reguleerida.
 - Kõik klaasid kittida. Ainult liistudega kinnitatud klaasi mööda pääseb sademevesi akna alumisse raamipuusesse, siseküljel valgub kondentsvesi alusraami ja põhjustab selle mädanemise. Eelisena nüüdisaegsete silikoonide ees saab kitti parandada ja uuendada.
- 12
- Olemasolev säilinud furnituur, säilitada ja korrastada ning vajalik uus leida võimalikult sarnane.
 - Sisetrepp- korrastada, puhastada vanast värvist ning viimistleda uuesti.
 - 2. korruse kasettlaed- puhastada vanast värvist, korrastada, säilitades võimalikult palju vana ning viimistleda uuesti.

¹² J. Metslang Vana maamaja Käsiraamat. Tammerraamat 2012.

Kokkuvõte

Antud töö eesmärgiks oli uurida Nõmme linnaosas Tähe 39/Lootuse pst. 107 tänava nurgal asuva hoone ajalugu, materjalikasutust ja tehnilist seisukorda.

Hoone asub miljööväärtuslikul alal. Arhiivist ja kinnistu omanike käest õnnestus saada esialgse projekti ära kiri, täpsemalt vaated ja joonised, kahjuks aga mitte ühtegi seletuskirja.

Vestlusest naabritega ja viimase pärijast omaniku Meelika tütreaga ei õnnestunud kahjuks saada fotosid ega ka midagi teada maja projekti tellinud Jaak Oja kohta.

Maja on projekteerinud arhitekt Elmar Lohk ja selle suurim väärtus on, et see on säilinud algses mahus ja detailidega nii väljast kui ka seest. Usun, et sellisena säilinud on ta ainult sellepärast, et hoone ei ole läinud võõrastesse kättesse ja siin on elanud sugulastest pärijad kes on maja käekäigu eest hoolitsenud.

Hoone omanikel tuleks teostada eelpool nimetatud uuringud ja korrastada ning uuesti viimistleda hoone fassaad, vundament ning aknad jms kirjatud elemendid.

Hoida ja säilitada võimalik palju seda ehedust ja autentsust mis on siiani alles. Vanad detailid ja esemed mis vajavad väljavahetamist võimalusel eksponeerida või anda muuseumisse eksponeerimiseks.

Kasutatud kirjandus ja teised allikmaterjalid

Arhiiviallikad

Tallinna Linnaplaneerimise Ameti arhiiv, Vabaduse väljak 7, Tallinn.

Uurimissaalis ülesse pildistatud ja emaili teel saadetud skaneeritud 03.09.1931. kinnitatud individuaal projekt (asendiplaan, korruste plaanid, hoone vaated ja lõiked) (külastuse aeg 09.11.2023.)

Tallinna Linnaarhiivi uurimissaal, Tolli tn. 6, Tallinn. Tallinna Hooneregistri inventeerimistoimik Tähe 39/Lootuse pst 107 kohta. Säiliku leidandmed on: TLA.R-413.5.1533 (külastuse aeg 07.02.2024.)

Internetiallikad

Ajapaik

<https://ajapaik.ee/photo/240546/elamu-tallinnas-tahe-39-lootuse-pst/>
(vaadatud 09.11.2023; 16.04.2024.)

Wikipedia

https://et.wikipedia.org/wiki/Nõmme#Nõmme_linn_aastatel_1926–1940
(vaadatud 18.04.2024.)

<https://pealinn.ee/2007/04/11/parimad-majad-palvisid-tunnustuse/>
(vaadatud 16.04.2024.)

Suulised allikad ja kinnistu omaniku materjalid

Ajaloolised fotod on kõik omaniku erakogust, kui ei ole märgitud teisiti.

Nele Tankler, eramu projektid, praeguse omaniku eraarhiiv.

Garaaži-majandushoone ja kasvuhuone projekt (originaal projekt).

Tähe tn. 39 elamu originaalprojektist ärakiri.

Meelika Maasik, kirjavahetus viimase pärijaga, aprill 2024.

Kirjandus ja publitseeritud allikad

M. Kalm. Eesti arhitektuuri 100 aastat Riigikantselei ja AS Eesti Meedia, Post Factum, 2018.

J. Metslang. Vana maamaja: käsiraamat. Tammerraamat 2012.

A.Veski. Individuaalelamute ehitamine. Valgus 1969.

Eesti Kunstiakadeemia ja autorid. Eesti Linnaehituse ajalugu. Priton 2024.

Kaardid

Maa-ameti hübriidkaart Tähe 39 kinnistust.

https://xgis.maaamet.ee/maps/XGis?app_id=UU82A&user_id=at&LANG=1&WIDTH=843&HEIGHT=1237&zlevel=12,538876.28595213,6582063.0487061

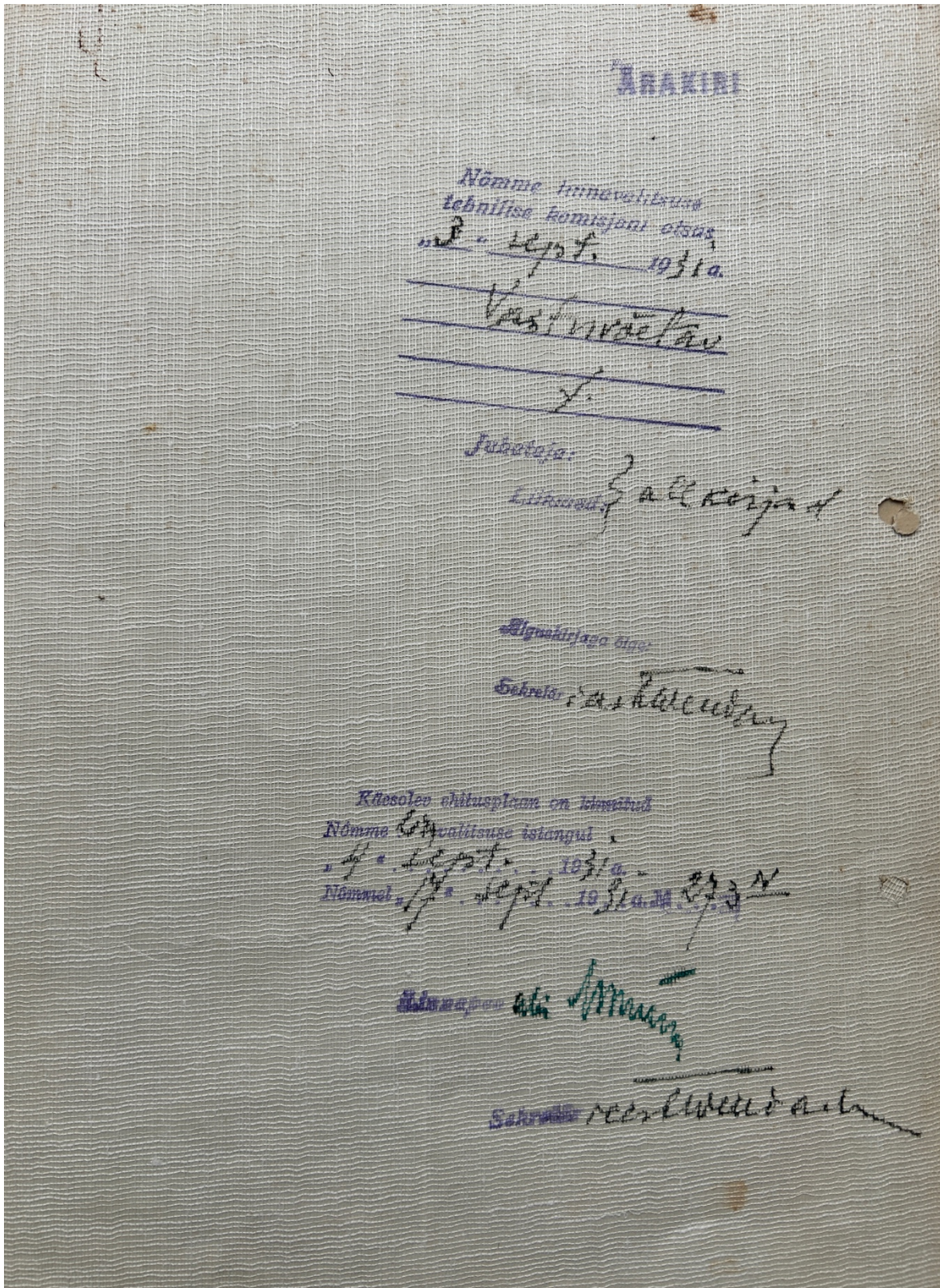
Maa-ameti ajalooline kaart Nõmme linnaosa, Haldusjaotus 1922 (vaadatud 24.04.2024.)

<https://xgis.maaamet.ee/xgis2/page/app/ajalooline>

Lisad

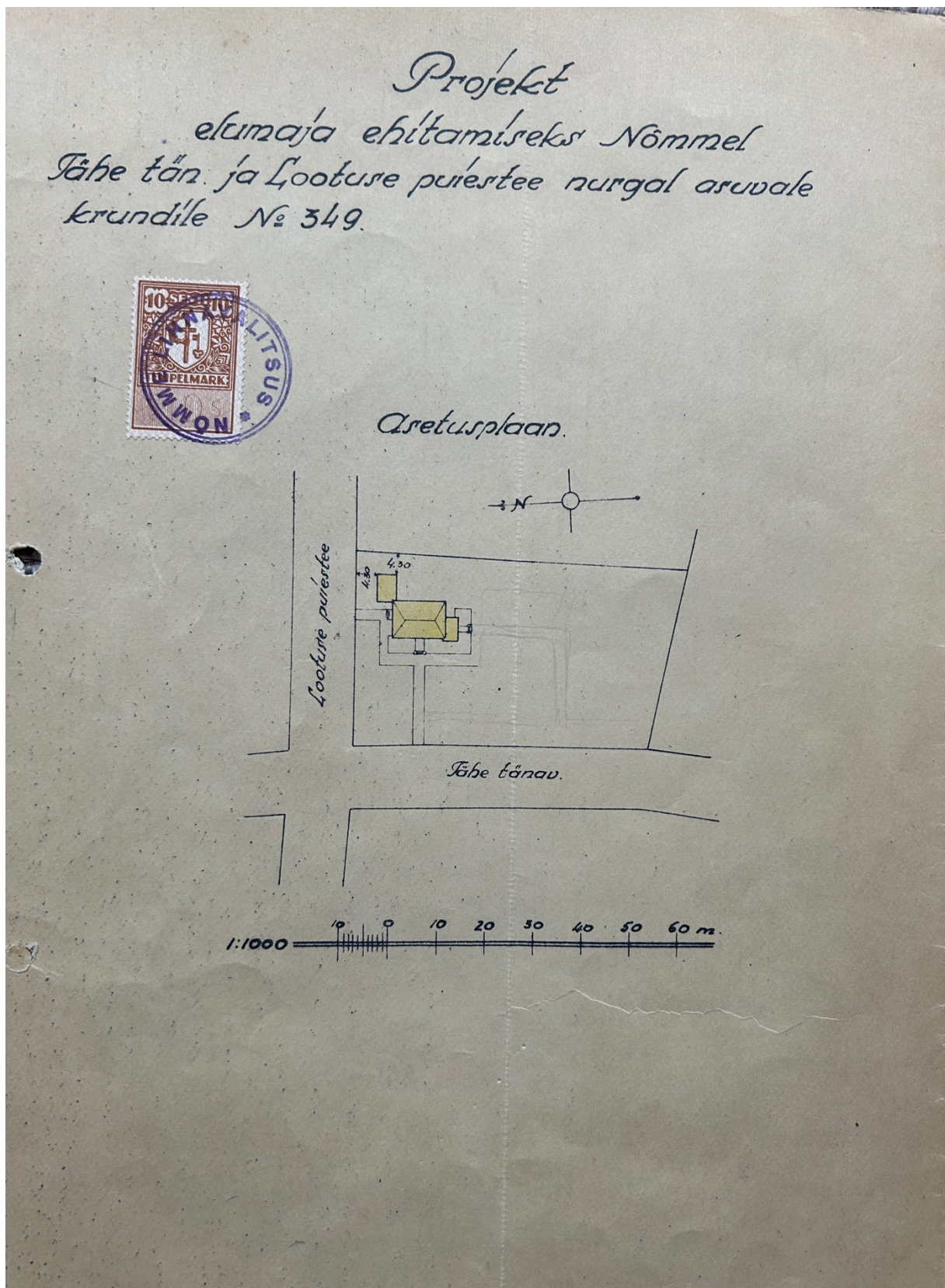
Lisa 1: Originaal projekti ära kirja esikaas.

Allikas: tänaste omanike arhiivist 2024.

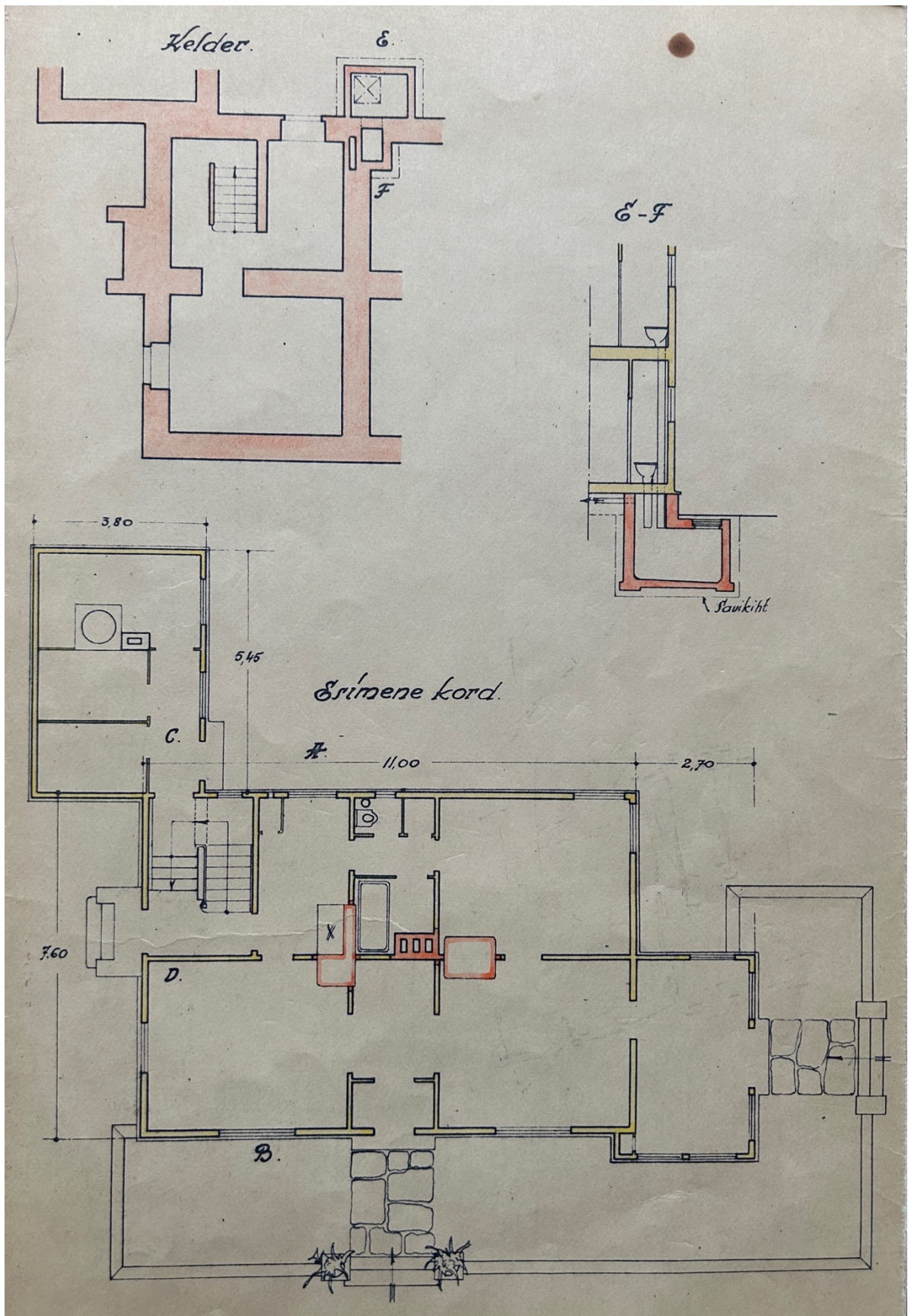
Lisa 2: Originaal projekti ärakiri asendi plaan.

Allikas: tänaste omanike arhiivist 2024.

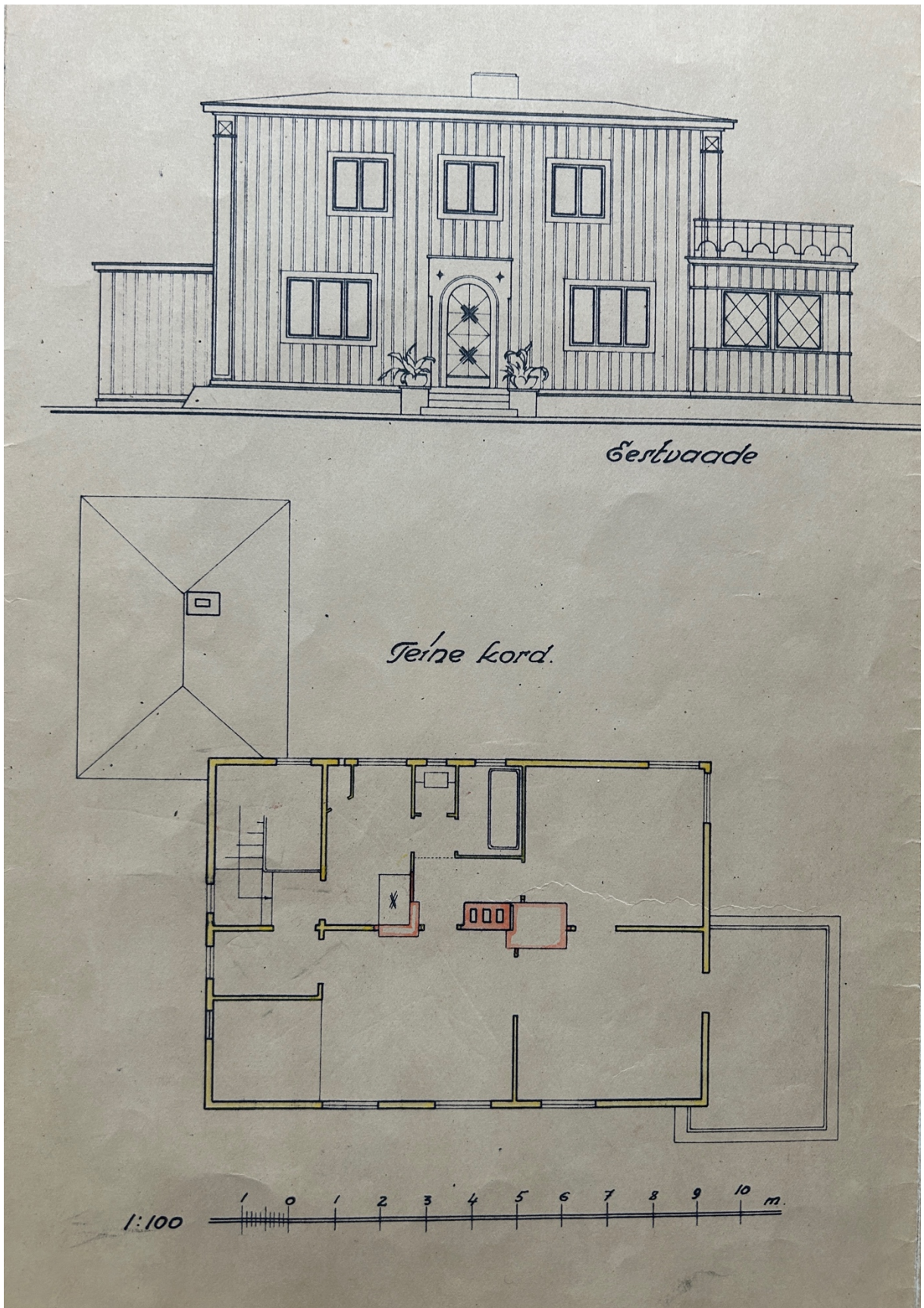
Lisa 3: Originaal projekti ärakiri keldri- ja esimese korruse plaan.

Allikas: tänaste omanike arhiivist 2024.

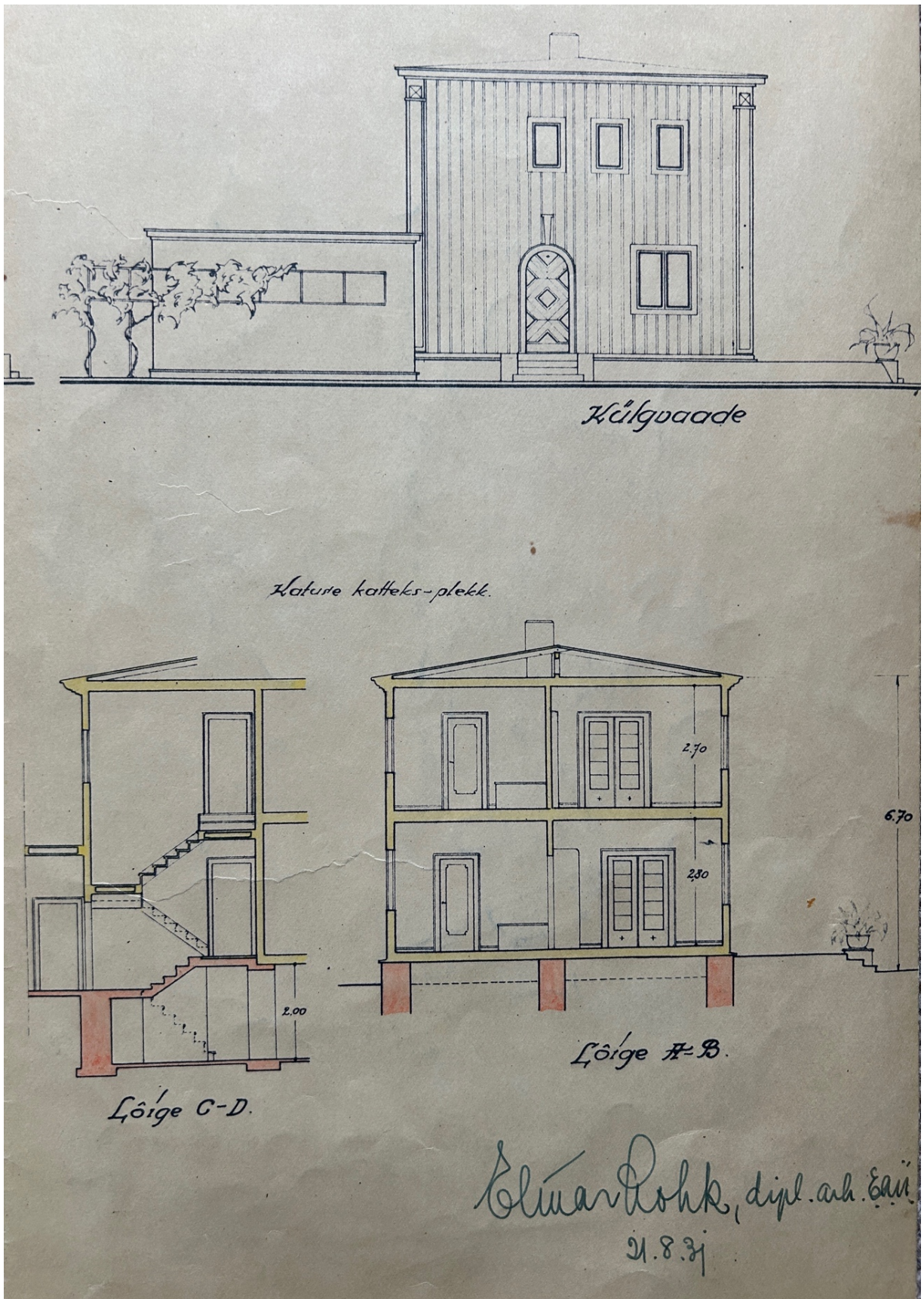
Lisa 4: Originaal projekti äraakiri hoone eestvaade ja 2. korruse plaan.

Allikas: tänaste omanike arhiivist 2024.

Lisa 5: Originaal projekti ärakiri hoone külgvaade ja lõiked.

Allikas: tänaste omanike arhiivist 2024.

Lisa 6: Teateleht registreeritava majavalalduse kohta 1949.

Allikas: Tallinna Linnaarhiivi uurimissaal, Tallinna Hooneregistri inventeerimistoimik Tähe 39/Lootuse pst 107 kohta. Säiliku leidandmed on: TLA.R-13.5.1533 (tutvutud 07.02.2024.)

4 13.

Inv. Toim. Nr. 1582.
247-N.

Kinnitatud Nõmme raj.
TSN Täitevkomitee otsusega
7. märts 1949 a.
Prot. Nr. 77

TEATELEHT
registreeritava majavalalduse kohta

- Majavalalduse asukoht Tallinnas Nõmme rajoonis
Tähe tä. 39 end. krep. Nr. 243 N.
- Põhihoonete loetelu üks kahekorraline puutelanu koos
korralhoonetega maatüki suurus 2552 m²
- Omanik end. kinnistusregistri järele Jaan Oja
- Õiguste üleminekute järjekord majavalalduse suhtes (viitega dokumentidele)
omandas ostulepingu põhjal 18. juunist 1930.a.
- Esitatud dokumentide täielik loetelu, millised tõendavad praeguste valdajate õigusi
tal. d. ja kirjanduse inventariseerimise büroo
registri arvutolal 17. veebr. 1949 a. end. kinnitust registri
- Valdaja asutise, ettevõtte või organisatsiooni täpne nimetus või üksikkodaniku
perekonna-, ees- ja isanimi Oja, Jaan Jüri p.
- Kaasvaldajad ja nende osade suurused
- Valdusõiguse liik (riigi-, kooperatiiv-ühiskondlik, isiklik omand või hoonestusõigus)
omandiõigus
- Millisesse fondi kuulub eromand
- Muud teated Ostulepingu põhjal 18. juunist 1930. a. on kinnitatud
omane kinnitusega Nõmme linna Omavalitsuse korras k. 206.
etud võetud vastu 1949. a. revid. ei ole.
- Inventariseerimise Büroo arvamus
Majavalaldus kuulub omandi õiguse alusel
kodanikule Oja, Jaan Jüri p.
- KMO või Elamutevalitsuse esindaja arvamus
Esitatud dokumentide põhjal registreerida majo-
raldas punkt 11 kohaselt.
11. märtsil 1949 a.

Inventariseerimise Büroo juhataja: [Signature]
KMO või Elamutevalitsuse esindaja: [Signature]

RJM tr. 70. 10.000. Tallinn, III 1947.

Lisa 7: Teatis nr.1582 hoonete ja ehitiste kuuluvuse ja maksumuste kohta 1970.

Allikas:Tallinna Linnaarhiivi uurimissaal, Tallinna Hooneregistri inventeerimistoimik Tähe 39/Lootuse pst 107 kohta. Säiliku leidandmed on: TLA.R-13.5.1533 (tutvutud 07.02.2024.)

25/16

TEATIS Nr. 1582

hoonete ja ehitiste kuuluvuse ja maksumuse kohta Tallinna Tehnilise Büroo
majavalduste registri ja inventariseerimise toimiku järgelt

Vara, asukohaga Tallinnas, Keskrajoonis, Tähe/Lootuse 39/107.

mille maatumki suurus on 1958 m²

Vara, mis koosneb Ühest kahekorruselisest elamust, majandushoonest,
basseinist, prügikestist, piiretest ja väravest.

ja mille tegelik väärtus 1952 a. hindamisakti järgi Rbl. 3.311.- kasutab vad kaas-
omandi õiguse alusel Oja, Auguste 1/6 ja Oja, Evald 5/6 m.o.

alles selle omandanud 1. Pärimisõiguse tunn. 03.01.1963. a. reg. nr. 89 ja
Tunnistus 03.01.1963. a. reg. nr. 87., 2. Ostulepinguga
03.04.1963. a. reg. nr. 7100.

Varal lasuvad kohustised, koormatised ja võlad :

Majavaldusel ei lasu keelde ega areste.

MÄRKUSED: _____

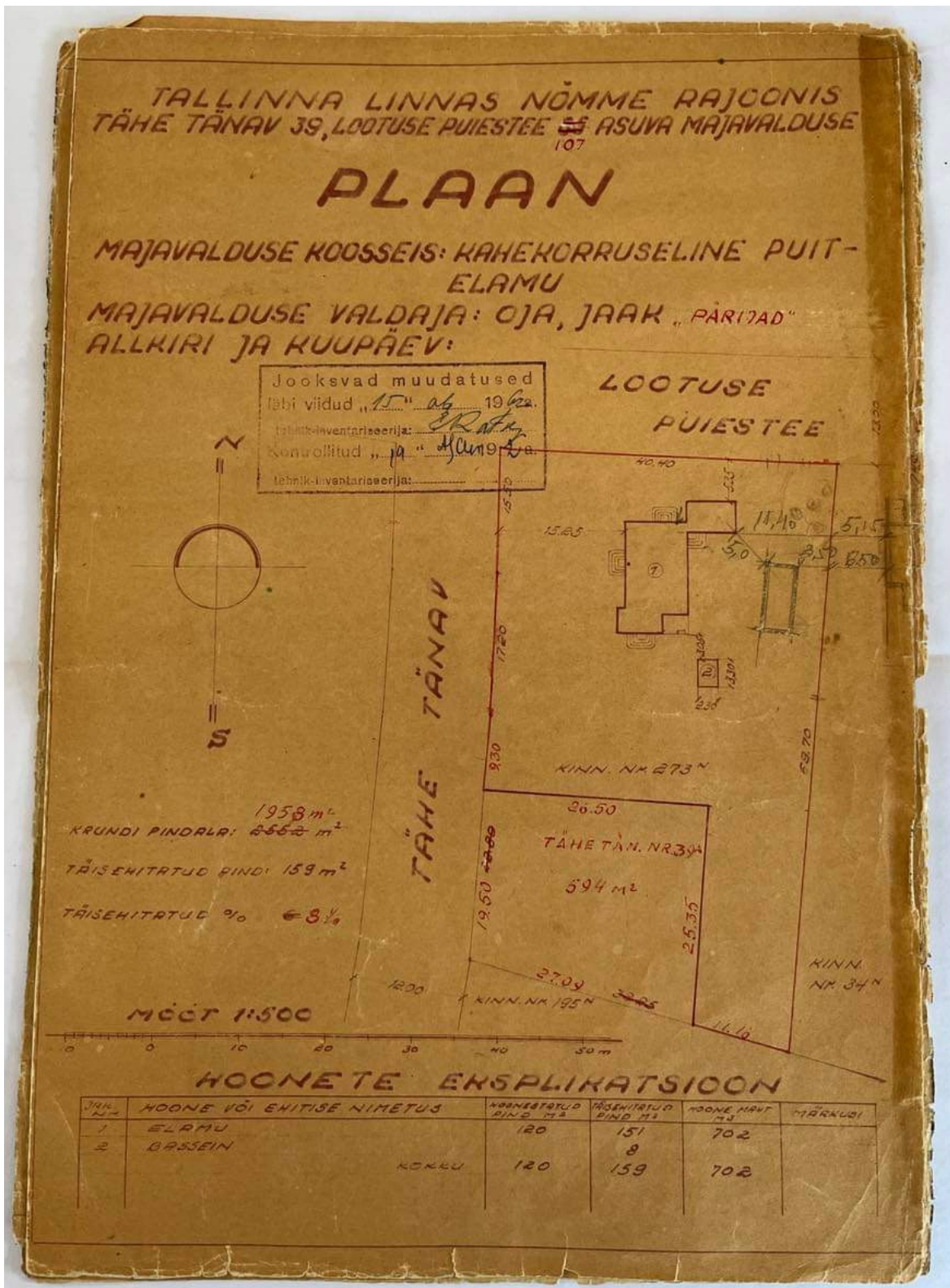
Käesolev teatis on antud kod. Oja, Evald
Tallinna Arhitektuuri ja Planeerimise
Valitsusele.

Teatise eest on tasutud Rbl. -50 kv. nr. 2701 järele.
Tallinnas, 25 . 08 19 70 a

Tehnilise Büroo juhataja *[Handwritten Signature]*

Lisa 8: Asendiplaan 1962.

Allikas: Tallinna Linnaarhiivi uurimissaal, Tallinna Hooneregistri inventeerimistoimik Tähe 39/Lootuse pst 107 kohta. Säiliku leidandmed on: TLA.R-13.5.1533 (tutvutud 07.02.2024.) sh ka tänaste omanike arhiivist 2024.

Lisa 10: Avaldus elamukrundi vähendamise ja juurdelõike andmine 1984.

Allikas: Tallinna Linnaplaneerimise Ameti arhiiv, Vabaduse väljak 7, Tallinn.

Uurimissaalis ülesse pildistatud ja emaili teel saadetud skaneeritud 03.09.1931. kinnitatud individuaal projekt (asendiplaan, korruste plaanid, hoone vaated ja lõiked) (külastuse aeg 09.11.2023.)

Tallinna Idama RSN Täitevkomitee Arhitektuuri ja Planeerimise Peavalitsuse juhataja

.....
Erald Oja
.....
(nimi, perekonnanimi)
.....
Tähe 39
.....
(elukoht)

A V A L D U S

Palun kinnistada mulle kuuluva majavaliduse
(majavaliduse
Tallinn Tähe 39 juurde maakasutus (krunt)
asukoht, tänav, nr.)
senistes kasutuspiirides suurusega 1958 m². arvata maha
Tähe t. 39t
äraantud
osa.
Ida: 1) Tallinna Tehn.Inv.Büroo teatis nr. 1582
2) Maakasutuse skeem

" " 17. sept. 1984. a.
E. Oja
.....
(allkiri)

Lisa 11: Avaldus elamukrundi vähendamine ja juurdelõike andmine 1984.

Allikas: Tallinna Linnaplaneerimise Ameti arhiiv, Vabaduse väljak 7, Tallinn.

Uurimissaalis ülesse pildistatud ja emaili teel saadetud skaneeritud 03.09.1931. kinnitatud individuaal projekt (asendiplaan, korruste plaanid, hoone vaated ja lõiked) (külastuse aeg 09.11.2023.)

Tallinna Linnuse Peaarchitektile

Kristjanen Robert Roberti p.
elukoht Tähe 39

Avaldus

Palun Teie nõusolekut minule kuuluva
elanule asukokaga Tähe 39^a krundi
osa juurde liita krundilt asukokaga
Tähe 39 omaniku nõusolekul mis kuulub
Evald Oskari p.

Kristjanen

Lisa seein ja teatis
nõus seeinil näidatud
maagala liitmisega Tähe 39^a
krundiga.

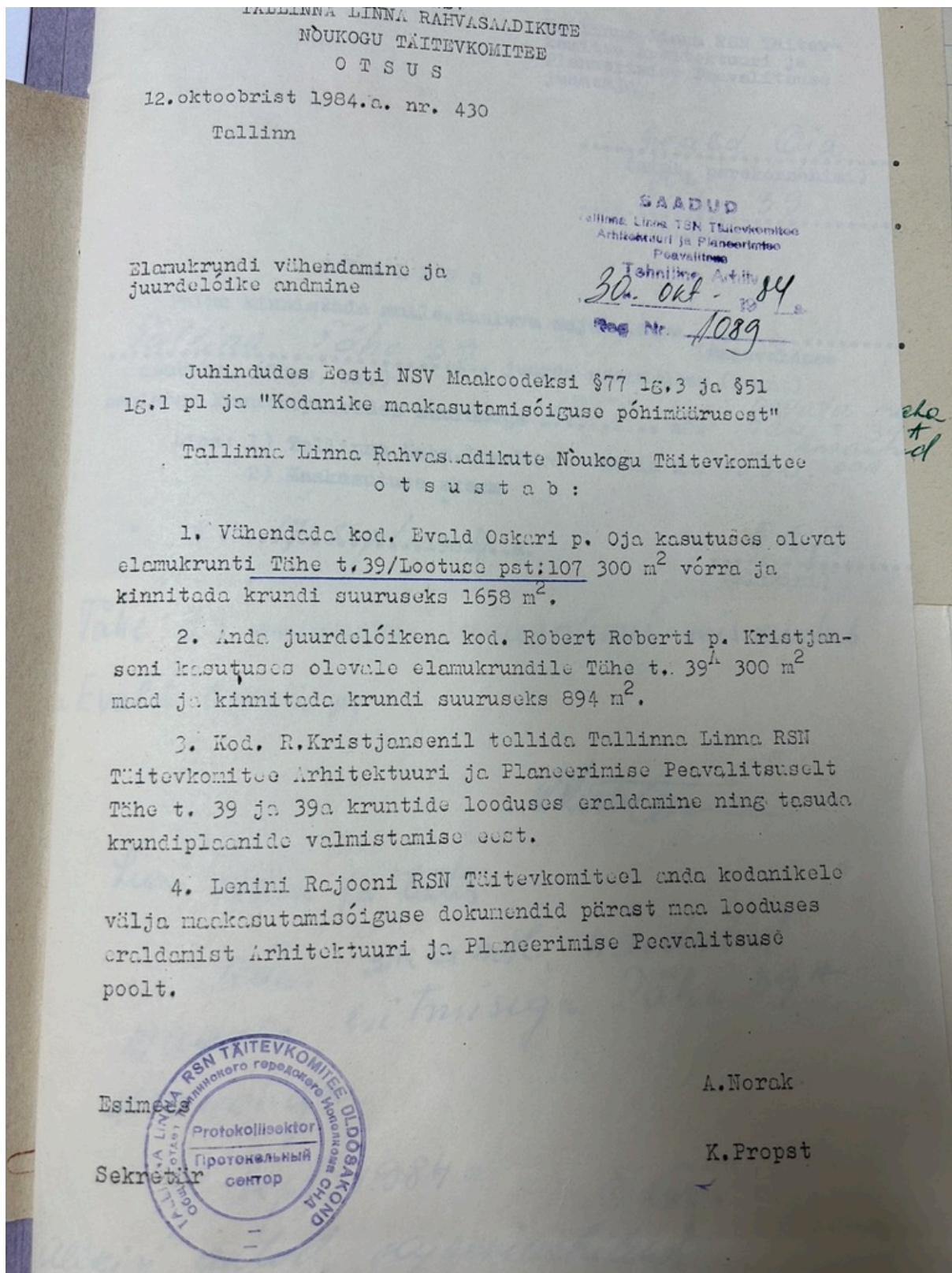
17. sept. 1984 a. E. Oskari

alkini antud asuoniarhitekti
juuresolekul
Saw 17.09.84

Lisa 12: Elamukrundi vähendamine ja juurdelõike andmine 1984.

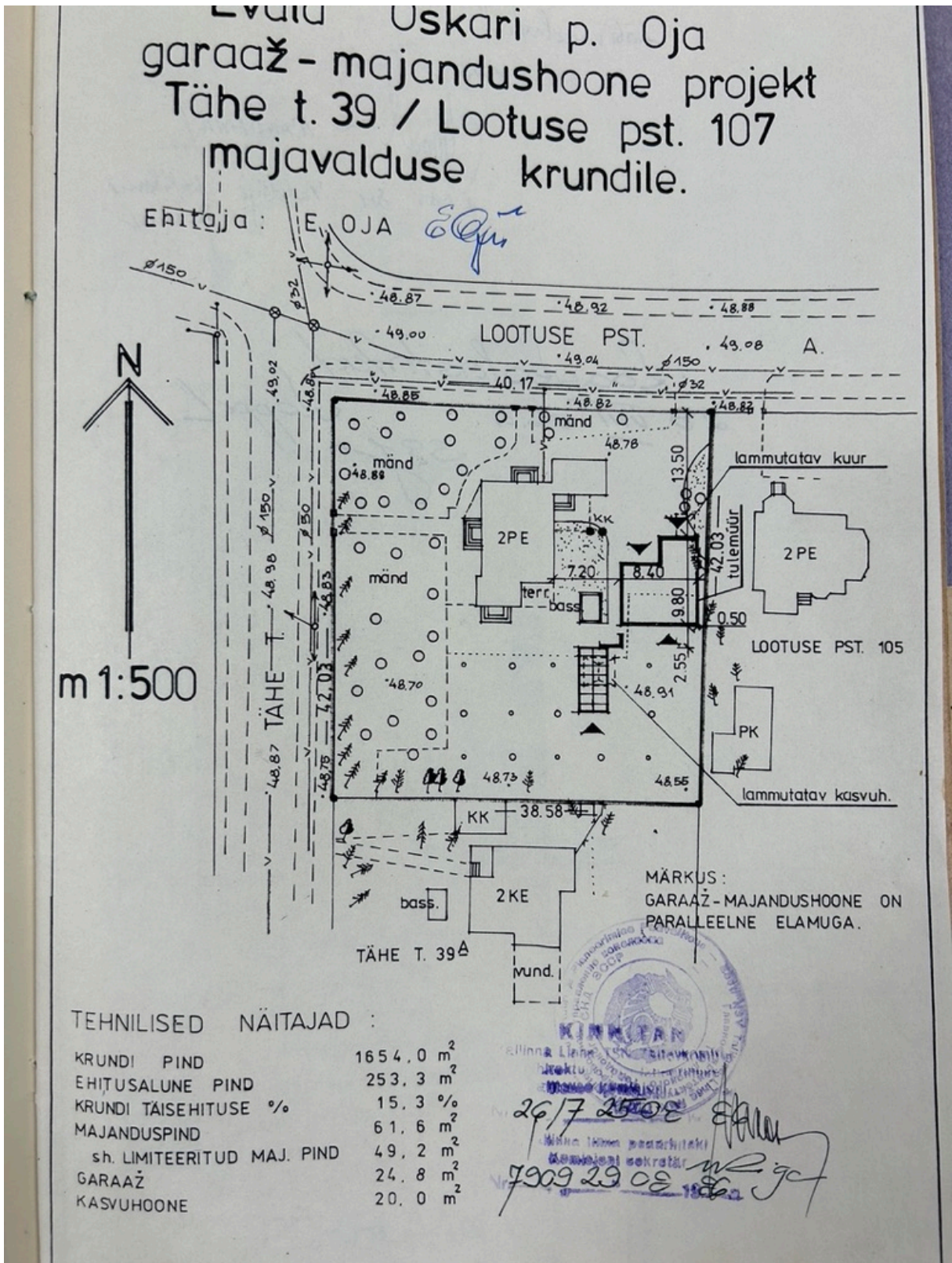
Allikas: Tallinna Linnaplaneerimise Ameti arhiiv, Vabaduse väljak 7, Tallinn.

Uurimissaalis ülesse pildistatud ja emaili teel saadetud skaneeritud 03.09.1931. kinnitatud individuaal projekt (asendiplaan, korruste plaanid, hoone vaated ja lõiked) (külastuse aeg 09.11.2023.)

Lisa 13: Garaaž-majandushoone projekt Tähe39/Lootuse pst.107, Tallinn 1986.

Allikas: Uurimissaalis ülesse pildistatud ja emaili teel saadetud skaneeritud 03.09.1931. kinnitatud individuaal projekt (asendiplaan, korruste plaanid, hoone vaated ja lõiked) (külastuse aeg 09.11.2023.)

Lisa 14: ümbruskonnas olevad sama ajastu ja sarnased projektid. Lootuse pst. 117, Tallinn arhitekt Edgar-Johann Velbri.

65. Lootuse pst. 113, Tallinn Foto: M.Kruus 2024.

66. Lootuse pst. 113, Tallinn Foto: M.Kruus 2024.

Lisa 15: arhitekti Elmar Lohk sama ajastu projekt Maasika tn 4/6, Tallinn, kaksik elamu 1931-1932.

67. Maasika 4/6, Tallinn. foto-
https://et.wikipedia.org/wiki/Maasika_t%C3%A4he_tn_39/Lootuse_pst._107_eramuga_v%C3%A4ga_sarnased_uksed

Maasika tn elamul TÄHE tn 39/Lootuse pst. 107 eramuga väga sarnased uksed.

68. Maasika tn.4 välisuks. Foto M.Kruus 2024.

69. Maasika tn.6 välisuks. Foto M.Kruus 2024.